

Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare

BNM cumpără valuta
din piață și crește
lichiditatea băncilor

Vor invada străinii
piata forței de muncă
din Republica Moldova?

2

3

4

Activitatea organizațiilor de creditare nebancară va fi reglementată de o nouă lege

Parlamentul a adoptat săptămâna trecută în lectură finală, cu majoritate de voturi, o nouă lege care va reglementa activitatea organizațiilor de creditare nebancară. Documentul are drept scop asigurarea dezvoltării domeniului de creditare nebancară, inclusiv prin prevenirea riscurilor excesive în sistem, precum și sporirea accesului la resurse financiare al persoanelor fizice și juridice.

Astfel, legea prevede condițiile de acces la activitatea de credite nebancară, stabilirea statutului juridic și a particularităților de constituire și de activitate a organizațiilor de creditare nebancară, asigurarea condițiilor de apărare a drepturilor și a intereselor legitime ale creditorilor, ale donatorilor, ale clienților, precum și ale fondatorilor.

Proiectul a fost propus de Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) având drept obiectiv redificarea cadrului juridic în materie de creditare nebancară și, implicit, restructurarea entităților-operatori

Continuare în pag. 2.

Ești ACTIONAR la o bancă
sau la o companie de asigurări?

FII ACTIV
Nu lăsa pe alții
să decidă soarta
acțiunilor tale!

În perioada 18 decembrie 2017 – 23 februarie 2018 Comisia Națională a Pieței Financiare desfășoară campania de informare publică pentru acționarii băncilor și companiilor de asigurări care are drept scop verificarea și confirmarea integrității înscrerilor din registrele deținătorilor de valori mobiliare asupra acțiunilor deținute.

În scopul verificării și confirmării dreptului de proprietate asupra acțiunilor deținute în bancă și/sau compania de asigurări, Comisia Națională solicită acționarilor să colaboreze cu instituțiile responsabile (Comisia Națională a Pieței Financiare, deținătorii de registre, banca, compania de asigurări) pentru clarificarea și întreprinderea măsurilor necesare.

Comisia Națională a Pieței Financiare
te îndeamnă să apelez 0 800 000 17
de luni până vineri, între orele
8:30 - 17:30

Apelurile sunt GRATUITE
pe întreg teritoriul
Republicii Moldova!

Lista
BĂNCILOR

- SA Banca Comercială Română Chișinău
- BC Banca de Finanțe și Comerț SA
- BC Comerțbank SA
- BC Energbank SA
- BC EuroCreditBank SA
- BC Eximbank-Gruppo Veneto Banca SA
- BC Mobiasbancă-Groupe Societe Generale SA
- BC Moldindconbank SA
- BC Moldova-Agroindbank SA
- BC ProCreditBank SA
- BC Victoriabank SA

Lista
COMPANIILOR DE ASIGURĂRI

- CA Acord Grup SA
- CA Alliance Insurance Group SA
- CIA Asito SA
- CA Asterra Grup SA
- CA Auto-Siguranța SA
- CA Donaris Vienna Insurance Group SA
- CA Galas SA
- CA Garanție SA
- CA General Asigurări SA
- IM CA Grawe Carat Asigurări SA
- Compania Intact Asigurări Generale SA
- CA Klassika Asigurări SA
- SA Moldasig
- SAR Moldcargo SA
- CA Moldova Astrovaz SA
- IM CA Transelit SA

Curs valutar
14.02.2018

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	16.6170
EUR	1	20.5610
UAH	1	0.6058
RON	1	4.4308
RUB	1	0.2903

Spre atenția cititorilor!

Ziarul „Capital Market” poate fi procurat în următoarele ghișee raionale ale „MOLDPRESA”

Bălți: №132; 133; 156

Comrat: №169

Cahul: №170

Orhei: №150

Hîncești: №161

Soroca: №223

În afară de aceasta, oricare număr al ziarului sau copia acestuia pot fi procurate la sediul redacției „Capital Market” pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 115.

Activitatea organizațiilor de creditare nebancară va fi reglementată de o nouă lege

Continuare din pag. 1.

pe piață, dar și recalibrarea acestui sector, prin diminuarea riscurilor sistemic și protecția drepturilor consumatorilor de servicii, mai cu seamă, supravegherea limitată a acestor organizații, reglementarea minimă a cerinței de capital social și capital propriu, cerințelor de clasificare a creditelor și de formare a provizioanelor pentru pierderi, mecanismului de protecție a beneficiarilor produselor de creditare nebancară și leasing.

Documentul reglementează particularitățile de constituire și de activitate a organizațiilor de creditare nebancară, inclusiv genurile de activități profesionale de bază permise acestora. În particular, este prevăzută procedura de eliberare a avizului prealabil înainte de înregistrarea în Registrul de stat al persoanelor juridice și ulterior înregistrarea în Registrul organizațiilor de creditare nebancară autorizate, ținut de către CNPF.

Potrivit noilor reglementări, creditul nebancar constituie un angajament de a acorda bani ca împrumut cu condiția rambursării acestora, a plății dobânzii și/sau a altor plăți aferente. Totodată, organizația de creditare nebancară este o societate pe acțiuni sau societate cu răspundere limitată, care desfă-

șoară cu titlu profesional activități de acordare a creditelor nebancare și leasing financiar.

În procesul de discuții asupra proiectului de lege au fost antrenări reprezentanți ai companiilor de profil, ai societății civile și ai instituțiilor de stat care au tangențe cu domeniul respectiv.

Comisia parlamentară de profil a acceptat modificarea listei de proceduri supuse înregistrării de stat prin eliberarea avizului prealabil de către Comisia Națională a Pieței Financiare. Astfel, doar etapele de constituire, reorganizare, lichidare și suspendare a activităților organizațiilor de creditare nebancară vor fi efectuate prin eliberarea avizului prealabil al CNPF. Celelalte schimbări aferente documentelor de constituire, precum și corespunzător înscrerilor datelor în Registrul de stat al persoanelor juridice vor fi efectuate prin procedura de notificare simplă a CNPF. Suplimentar, a fost redus termenul de eliberare a avizului corespunzător de către CNPF de la 30 de zile la 15 zile lucrătoare.

Prin modificările acceptate se evidențiază și transparentizarea organizațiilor de creditare nebancară, prin publicarea pe pagina web a CNPF a tuturor fondatorilor, fiind exclusă astfel cota minimă propusă anterior a celor ce dețin 5% din capitalul social.

De asemenea, au fost acceptate modificările aferente auditului obligatoriu pentru organizațiile de creditare nebancară. Astfel, a fost modificată prevederea care stabilea quantumul activului minim înregistrat la sfârșitul perioadei de gestiune de la 25 mln lei la 50 mln lei, prin care se obligă efectuarea auditului obligatoriu. Proiectul prevede și alte cerințe prudentiale și neprudențiale față de organizațiile de creditare nebancară.

Potrivit noii legi, organizațiile de creditare nebancară, la fel ca și alți participanți profesioniști pe piață financiară nebancară, vor achita o plată regulatorie în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea medie anuală a soldului creditelor nebancare și leasingului financiar înregistrat, dar nu mai puțin de 5000 lei.

În prezent, pe piață autohtonă activează peste 170 de organizații de microfinanțare.

Capitalul social minim al organizației de creditare nebancară este stabilit în mărime de 300 de mii de lei.

Legea va intra în vigoare la 1 iulie curent. Guvernul și CNPF, în termen de 6 luni de la data publicării, vor prezenta Parlamentului propunerii privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu aceasta.

Lilia ALCAZĂ

În Moldova se propune îmbunătățirea administrației banilor publici și schimbarea rolului Inspectiei Financiare

Acestea sunt prevederile Programului de dezvoltare a controlului finanțier intern de stat al RM pentru anii 2018–2020, precum și Planul de acțiuni pentru implementarea acestuia, aprobat de Guvern și publicate în Monitorul Oficial.

Conceptul controlului finanțier intern de stat, inclusiv sistemul de management și control finanțier, presupune schimbarea radicală în cultura administrației și managementului resurselor publice. Potrivit documentului, managerii tuturor nivelurilor subiecțiilor publici sunt responsabili și trebuie să răspundă pentru activitatea lor nu doar în domeniul politic și proceselor operaționale, dar și în domeniul managementului și controlului finanțier.

Scopul conceptului controlului finanțier intern de stat este creșterea responsabilității administrative, focusată pe 3 elemente: management și control finanțier, audit intern și administrație centrală pentru armonizare. Ministerul Finanțelor indică asupra faptului că în programul anterior de dezvoltare a controlului finanțier intern de stat nu și-a atins scopul – consolidarea responsabilității de administrație pentru administrația optimă a resurselor.

Analezele asigurate indică existența rezervelor pentru îmbunătățirea culturii de administrație la toate nivelele. Unul din obiectivele principale ale noului program este integrarea managementului finanțier și control în procesul operațional, procesul finanțier – economic și procesele de susținere – de la etapa de planificare a activității și resurselor, executarea bugetului și executarea planurilor operaționale, până la monitorizarea și contabilizarea acestora.

Potrivit noului program, Inspectia finanțieră va avea un alt rol: obligațiile pe inspectie finanțieră, care în prezent sunt asigurate la cererea organelor de drept vor fi transmise forțelor de ordine, iar rezultatele vor fi mai eficiente. Obligațiile de asigurare a inspecțiilor la solicitarea altor persoane în afară de Guvern, sunt anulate. Restul obligațiilor vor fi revăzute și transformate în inspecții finanțiere de corespondere a executării bugetului la cererea Ministerului Finanțelor.

Suplimentar va fi creată funcția de audit la nivel de Guvern, care va asigura garanții de funcționare a domeniilor de bază în managementul finanțelor publice reieșind din domeniul competenței Ministerului Finanțelor.

În Moldova a fost actualizată prima de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă

Acestea sunt prevederile modificărilor la hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare privind primele de asigurare pentru răspunderea civilă auto obligatorie, publicate în Monitorul Oficial.

De notat că aplicarea modificărilor este dictată de prevederile art. 11 din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006 „Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule”, care prevede că „prima de asigurare de bază aferentă asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă se stabilește și se actualizează cel puțin o dată pe an de către autoritatea de supraveghere conform metodelor actuariale aprobate prin actele sale normative”.

Potrivit Hotărârii, CNPF a majorat ponderea sarcinii în prima de asigurare de bază pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă de la 0,5% la 1%. În plus, a fost majorat neesențial Cuantumul primei de asigurare de bază pentru asigurarea obligatorie de răspundere auto internă (RCA) de la 760 la 766 de lei (+0,8%), iar mărimea primei de bază privind asigurarea de răspundere obligatorie auto („Carte Verde”) pentru Zona 2 (Ucraina, Belarus și Rusia) – de la 260 la 261 de euro pe an (+0,4%) și Zona 3 (toate țările sistemului internațional „Carte Verde”) – de la 580 la 586 de euro pe an (+1%). Dimensiunea primei de bază pentru Zona 1 (Ucraina și Belarus) nu s-a schimbat (38 euro pe an).

Amintim că ultima majorare a polițelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă a avut loc pe 1 octombrie 2017. Atunci, prima de asigurare de bază pentru asigurarea internă de răspundere civilă auto obligatorie (RCA) a crescut de la 735 la 760 lei pe an (+3,4%). Prima de asigurare de bază pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă (Carte Verde) a crescut de asemenea: pentru Zona 1 (Ucraina și Belarus) – de la 35 la 38 de euro pe an (+8,5%), pentru Zona 2 (Ucraina, Belarus și Rusia) – de la 215 la 260 euro pe an (+20,9%), pentru Zona 3 (toate țările din sistemul Carte Verde) – de la 563 la 580 euro pe an (+3%).

InfoMarket

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

La 12 februarie 2018 a avut loc ședința Consiliului de administrație (CA) al CNPF.

Urmare a examinării actelor prezentate, în temeiul prevederilor Legii privind Comisia Națională a Pieței Financiare, CA a aprobat înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare a:

– reducerii capitalului social al societății pe acțiuni „BIG și Companie” cu 70366 lei prin anularea a 70366 acțiuni de tezaur. Capitalul social al societății după reducere va constitui 20000 lei, fiind divizat în 20000 acțiuni ordinare nominative cu VN de 1 leu;

– radierii și anulării valorilor mobiliare emise anterior de societățile pe acțiuni „MOLDSISTEMAUTOMATICA” în număr de 10557 acțiuni ordinare nominative și „ÎNTREPRINDEREA DE DESERVIRE TEHNICĂ DIN BARDAR” în număr de 182585 acțiuni ordinare nominative – ambele ca rezultat al reorganizării prin transformare în societăți cu răspundere limitată.

Rubrică pregătită de Boris Erușevski

Proiectul bugetului de stat al Moldovei pentru anul 2019 urmează să fie examinat și adoptat de Parlament până la finele sesiunii de primăvară-vară, adică până la finele lunii iulie

Declarația a fost făcută de premierul Pavel Filip la finele ședinței comune a Parlamentului și Guvernului. El a subliniat că acest lucru este necesar pentru a exclude pericolul unei posibile tergiversări cu adoptarea Legii bugetului de stat pentru anul curent, din cauza alegerilor parlamentare preconizate. „Vrem să intrăm în nou an cu un buget aprobat”, a spus Premierul.

La rândul său, ministrul Finanțelor, Octavian Armașu, a declarat că proiectul Legii bugetului de stat pentru anul viitor urmează să fie aprobat la nivel de Guvern în iunie, pentru ca Parlamentul să-l adopte până la finele lunii iulie. După asta, Ministerul Finanțelor este dispus să prezinte și modificările la Legea bugetului de stat pentru anul curent în baza prognozelor actualizate a indicatorilor macroeconomici și dinamica încasărilor la buget.

Pavel Filip: Una din prioritățile principale ale Guvernului și Parlamentului în anul curent va fi îndeplinirea condițiilor pentru obținerea tranșelor II și III din asistența macrofinanciară

Declarația a fost făcută de premierul Pavel Filip la finele ședinței comune a Parlamentului și Guvernului, unde au fost stabilite scopurile și prioritățile pentru anul curent, sincronizând acțiunile.

Premierul a subliniat necesitatea susținerii din partea Parlamentului în aprobatarea unui șir de proiecte prioritare pentru implementarea reformelor coordonate cu FMI și UE. Potrivit lui Filip, pentru anul 2018, prioritățile rămân continuarea reformelor în domeniul justiției și asigurarea supremăției legii, modernizarea sistemului de educație și îmbunătățirea infrastructurii drumurilor și a celei energetice, în special, proiectul de interconexiune a sistemului de gaze naturale la sistemul European și construcția gazoductului Ungheni-Chișinău.

În cadrul ședinței, a fost analizată îndeplinirea Foii de parcurs privind agenda de reforme prioritare și progresele în realizarea Programului legislativ de implementare a Acordului de Asociere RM-UE. De asemenea, au fost trasate prioritățile pentru anul 2018.

Președintele Parlamentului, Adrian Candu, a subliniat că Legislativul va continua să acorde tot suportul politic necesar pentru a continua reformele și a promova altele noi.

Prioritățile Ministerului Economiei și Infrastructurii au fost prezentate la ședința comună a Guvernului și Parlamentului

Ministrul Chiril Gaburici, a declarat că în acest an Ministerul Economiei și Infrastructurii (MEI) și-a propus focusarea pe șapte priorități. Prioritatea numărul unu este domeniul infrastructurii drumurilor. Tot aici, urmează să fi reorganizat Fondul rutier, pentru a putea contribui eficient la reparația și menținerea drumurilor.

Cea de-a doua prioritate este atragerea investițiilor, inclusiv prin dezvoltarea parcurilor IT, fortificarea cadrelui diplomației economice și obținerea cetățeniei prin investiție. O altă prioritate sunt Acordurile de Liber Schimb, în special cel cu Uniunea Europeană, prin menținerea dialogului strategic cu Comisia Europeană prin intermediul Comitetelor și Subcomitetelor de Asociere.

În paralel, MEI se va focaliza pe încheierea acordurilor de liber schimb cu China, Emiratele Arabe Unite, Qatar, Japonia, Egipt. Securitatea energetică este o altă prioritate a Ministerului Economiei și Infrastructurii. Aici se va pune accent pe diversificarea surselor energetice, posibilitatea utilizării energiei regenerabile, dar și darea în exploatare a Gazoductului Ungheni-Chișinău.

Reformele regulatorii – o altă prioritate care vizează reducerea numărului de acte permisive, inclusiv în construcții, precum și ghiseul unic.

“Ultimele două priorități sunt eficientizarea activității întreprinderilor de stat și dezvoltarea domeniului comunicărilor, inclusiv prin asigurarea accesului la rețea”, a spus ministrul Economiei și Infrastructurii, în cadrul ședinței.

InfoMarket

BNM cumpără valuta din piață și crește lichiditatele băncilor

Procurările masive de valută în ultimii doi ani au majorat rezervele valutare și lichiditatele în sistemul bancar, până la 9,4 miliarde de lei. Însă businessul evită să contracteze împrumuturi ca urmare a politicii restrictive a băncilor.

"Acest nivel de lichiditate, în condițiile gestionării echilibrate a politicilor monetare și macroeconomice, poate contribui la o creștere durabilă a economiei – preponderent prin satisfacerea unei majorări considerabile a cererii la credite la rate mai reduse", a declarat la prezentarea raportului asupra inflației viceguvernatorul BNM, Vladimir Munteanu.

Astfel, volumul creditelor noi a crescut în trimestrul IV 2017 cu peste 10 la sută, în comparație cu aceeași perioadă din 2016. În același timp, rata dobânzii la creditele noi s-a micșorat până la nivelul de 9,8 la sută.

Soldul creditorilor în lei a înregistrat o creștere de 0,3 la sută după o perioadă de mai mult de doi ani de descreștere. Totodată, creditele în valută, exprimate în dolari SUA, au înregistrat o creștere, ceea ce este o dovadă a creșterii activității economice în țară. "Reducerea treptată a ratei de bază a determinat micșorarea ratelor dobânzilor la depozitele și creditele noi. Scăderea costului de finanțare la sursele împrumutate este un stimulent al creșterii economice", a mai spus Munteanu.

Dumitru Pîntea de la Expert Grup constată că, deși economia națională dă semnale de creștere, totuși intermedierea bancară continuă să înregistreze rezultate modeste. Astfel, chiar dacă procesul de creditare înregistrează semne de revigorare în ceea ce privește credite noi acordate, totuși rambursarea creditorilor acordate anterior continuă într-un ritm rapid. Astfel, soldul creditorilor acordate a înregistrat, la sfârșitul lunii decembrie 2017, valoarea de 33,5 miliarde de lei, ceea ce reprezintă doar 42 la sută din totalul activelor bancare. În același timp, dinamizarea activității de creditare este caracteristică în special pentru componenta persoane fizice pe segmentul credite de consum, în timp ce pentru persoanele juridice cea mai dinamică categorie de reprezentă creditele acordate comerțului.

O parte din bănci a adoptat o politică conservatoare în acordarea creditorilor. Potrivit lui Pîntea, performanțele băncilor străine, BCR Chișinău și BC Eximbank, sunt afectate de profitabilitatea redusă și completate de o pondere mare a creditorilor neperformante. Astfel, deși aceste bănci mențin un nivel ridicat de capital, acesta denotă o politică investițională conservatoare și mult mai prudentă, dar care generează pentru moment

costuri de oportunitate înalte și o eficiență scăzută a activității generale a băncii.

De asemenea, în condițiile unei cote de piață relativ reduse și orientate spre un anumit segment de clienți, aceste bănci reușesc generarea unor rezultate financiare sub cele înregistrate de media sau mediana din sector. Băncile mari sunt caracterizate de o profitabilitate înaltă în baza unui grad de îndatorare mult mai ridicat, în timp ce băncile mici continuă să dețină un volum consistent de capital propriu. Acest fapt determină în final profitabilitate, atât în termeni absoluci, cât și în termeni relativi față de alte bănci. Totodată, pentru o activitate cu adevărat eficientă și sustenabilă, orice bancă are nevoie și de un portofoliu de active calitative, și profitul obținut se poate eroda rapid pe seama pierderilor generate de creditele compromise.

CREDITELE SE IEFTINESC

Deși apetitul pentru creditele bancare este în descreștere și este susținut doar de persoane fizice prin intermediul împrumuturilor de consum, rata medie a dobânzii pe sistemul bancar pentru împrumuturile acordate este în descreștere. Ultimele date arată că în luna decembrie 2017 dobânda medie la creditele noi acordate în monedă națională a constituit 9,58 la sută, diminuându-se cu 2,16 puncte procentuale față de perioada similară a anului precedent. În același timp, comparativ cu luna precedentă, rata medie ponderată a dobânzii la creditele în monedă națională a scăzut cu 0,30 puncte procentuale.

Creditele acordate pe termene de la 2 până la 5 ani au fost cele mai atractive. În luna decembrie 2017, pondera lor a constituit 42,36 la sută din volumul total al creditorilor în monedă națională, care au fost acordate cu o rată medie de 9,17 la sută (în descreștere cu 0,40 puncte procentuale față de luna anterioară).

Creditele acordate persoanelor juridice au deținut ponderea majoră de 68,34 la sută din volumul total al creditorilor noi acordate în monedă națională, cu o rată medie de 9,73 la sută. În același timp, persoanelor fizice le-au fost acordate credite în monedă națională cu o rată medie de 9,26 la sută.

Rata medie ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în valută a constituit 4,66 la sută, fiind cu 0,63 puncte procentuale inferioară celei din luna decembrie 2016. Comparativ cu luna anterioară, rata medie a scăzut cu 0,25 puncte procentuale. În luna de raportare, creditele noi acordate în valută au fost reprezentate, preponderent, de creditele acordate persoanelor juridice cu o rată medie de 4,65 la sută, care au constituit 99,38 la sută din totalul creditorilor în valută.

Victor URSU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Aviz CNPF

Întru asigurarea respectării prevederilor art.6 din Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 „Privind Comisia Națională a Pieței Financiare”, Comisia Națională a Pieței Financiare comunică rechizitele bancare pe care urmează să fie transferate taxele și plățile regulatorii de funcționare:

Cod fiscal 1007601001293; BC “Victoriabank” SA Filiala nr.11; Codul băncii VICBMD2X883; Cont bancar IBAN MD24VI000002251311138MDL

Clientii caselor de schimb valutar vor putea anula operațiunea de schimb valutar în decurs de 30 de minute

Acstea sunt modificările aprobată de Guvern într-o hotărâre anterioară, care au fost efectuate pentru punerea în practică a prevederilor Legii privind reglementarea valutară, modificată anterior.

Modificările stabilesc clar dreptul clientului structurii de schimb valutar de a cere anularea operațiunii de schimb valutar până la finalizarea acesteia, precum și pe parcursul a 30 de minute după finalizarea ei. În ultimul caz trebuie să fie respectate anumite condiții: în perioada indicată cursul de cumpărare-vânzare a valutei să nu fie modificat, cerințele de anulare să se facă nu mai târziu de 30 de minute până la finalizarea zilei de muncă a casei de schimb valutar.

Totodată, operațiunea de schimb valutar se consideră finalizată după ce clientul și-a primit mijloacele bănești și bonul de casă sau alt document prevăzut de legislația fiscală. Cele 30 de minute necesare se numără din momentul indicării în cec a timpului. Anularea operațiunii se face în baza unei cereri scrise a clientului, la care se anexează bonul de casă sau alte documente prevăzute de legislația fiscală. Structura pentru schimb valutar este obligată să returneze clientului mijloacele bănești primite în cadrul operațiunii anulate pentru schimb valutar, îndată după depunerea cererii de anulare, iar în cazul în care nu dispune de mijloacele bănești – atunci nu mai târziu decât ziua de muncă următoare.

Moldova îndeamnă companiile IT din străinătate să investească în țara noastră

Potrivit Ministerului Economiei și Infrastructurii, îndemnul a venit din partea ministrului Chiril Gaburici, care a avut o întrevedere cu un grup de investitori străini cu afaceri în domeniile tehnologiei informației și energiei electrice, care și-a manifestat interesul de a-și extinde activitatea în Republica Moldova. În cadrul discuțiilor, potențialii donatori au apreciat beneficiile pe care le oferă ajustările legislative pentru domeniul IT și crearea primului Park IT din țară – "Moldova Park IT".

"Încurajăm companiile IT străine să investească în țara noastră și le acordăm tot suportul necesar. Republica Moldova trebuie să devină un paradis pentru companiile IT și vom întreprinde acțiunile necesare pentru a crea un mediu favorabil dezvoltării acestor afaceri", a subliniat ministrul Chiril Gaburici.

În context, secretarul de stat Vitalie Tarlev a prezentat succint legislația privind modul de operare a parcurilor IT, beneficiile fiscale și de interacțiune simplificată cu instituțiile statului, precum și regimul virtual de activitate în parcurile IT.

De asemenea, potențialii donatori au fost informați și despre simplificarea modului de acordare și de prelungire a dreptului de sedere provizorie, precum și abolirea permiselor de muncă pentru investitorii străini și angajații înalt calificați ai companiilor IT.

InfoMarket

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770. Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR: CAPITAL MARKET I.S.

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: Nina DOSCA,

Elena VASILACHE, Mihai DORUC,

Ramona NECULCEA, Victor MARTINENCO.

REDACTOR-SEF:

Gheorghe TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

SPECIALIST RELAȚII PUBLICE:

Boris ERUŞEVSKI

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale: ziari.com@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL

BC "Victoriabank", SA, fil.11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883

În ziua astăzi sunt utilizate stările agenției

«Moldpres» și «InfoMarket»

Articolele marcate cu simbolul ☐ reprezintă publicitate.

Orice articol publicat în "Capital Market" reflectă punctul de vedere ale semnatarii, care nu neapărat coincide

cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia "Edit Tipar Grup" SRL

Vor invada străinii piața forței de muncă din Republica Moldova?

Muncitorii străini vor umple piața forței de muncă din Republica Moldova. Ei vor fi plătiți mai bine decât angajații locali. Va crește somajul.

Așa au reacționat unii la hotărârea Guvernului de a aproba o nouă listă a ocupărilor prioritare, care include 127 cele mai solicitate funcții pe piața muncii din Republica Moldova, care pot fi ocupate de către migranți aflați în țara noastră. Străinii care vor desfășura activitate de muncă în baza acestei liste, nu vor fi nevoiți să obțină permis de muncă, activând în baza permisului de sedere provizorie în scop de muncă.

Vor invada însă străinii piața de muncă din Moldova? Avem noi suficientă forță de muncă calificată care este tot mai solicitată, în special de companiile străine? Sîi, în fine, pot oferi angajatorii salarii competitive care ar atrage străinii?

Așadar, care sunt criteriile care stau la elaborarea listei ocupărilor prioritare. Sunt doar trei criterii:

1) Ocupăriile la care numărul locurilor de muncă vacante înregistrate la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă depășește 100 de unități;

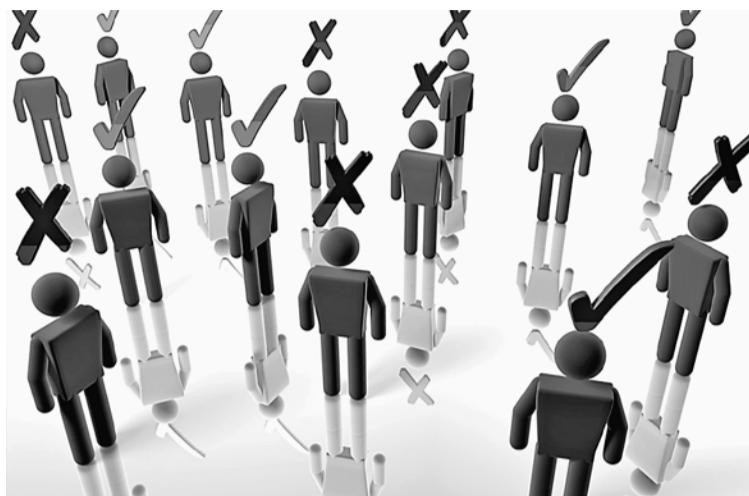
2) Ocupăriile pentru care raportul dintre numărul locurilor de muncă vacante înregistrate și numărul șomerilor înregistrati la acestea ocupării să fie de cel puțin 2/1;

3) Cu titlu de excepție, pot fi introduse în listă, ocupăriile care sunt recunoscute drept prioritare de către autoritățile publice centrale de specialitate în domeniile de competență.

Este vorba, în fond, de ocupăriile la care se atestă un deficit al forței de muncă autohtonă. Printre funcțiile vacante nesolicitate de șomeri, în 2017, se numără: inger constructor, inger electric, asistent medical, designer grafic și multimedia, proiectant de software, specialist în rețele de calculatoare, cusătoreasă (industria ușoară), cusătoreasă (industria confețiilor); asamblor, legător filoane, cabluri și conductori, medic specialist, ajutor de educator (personal în domeniul serviciilor-suport pentru învățământul preșcolar, primar și gimnazial), sortatori și controlori de calitate pentru produse, fierar betonist, confectioner cablaje auto, muncitor necalificat în agricultură. Sunt doar câteva din cele 127 de funcții, care deși există ofertă, nu este cerere, astfel că au fost incluse în lista ocupărilor prioritare. Nu sunt, de fapt, locurile de muncă cele mai bine plătite, ba din contră.

Cine ar dori să se angajeze cu un salariu de 2000–3000 lei, fie chiar și de 5000 lei pe lună? Chiar dacă rata de subutilizare a forței de muncă este înaltă. Biroul Național de Statistică constată la sfârșitul trimestrului trei al anului 2017 că potențialul economic neutilizat este de 116,9 mil de persoane, rata somajului în rândul tinerilor (15-24 ani) a fost de 12,6 la sută, iar în sectorul informal au lucrat 14,8 la sută din totalul persoanelor ocupate în economie (1264,1 mii – n.r.), iar 37,7 la sută au avut un loc de muncă informal, anume pentru a obține un salariu suplimentar, ceea ce le-ar permite să asigure un trai cât de căt decent.

Un studiu sociologic, realizat de compania Magenta Consulting, arată că atunci când iau decizia de a se angaja, tinerii, în majoritatea cazurilor, se așteaptă la un salariu de 5000 de lei, deși sunt conștienți că oferta anga-

jatorului va fi nu mai mare de 4000 de lei. Așteptările tinerilor de la sate sunt chiar mai mari față de salariul minim cu care ar fi de acord să înceapă – 5000 de lei, față de 4750 de lei în cazul tinerilor din orașe. Același studiu constată că absolvenții facultăților nu ar accepta salarii mai mici decât 5000 de lei.

O altă problemă este că, de cele mai multe ori, cererea forței de muncă nu se intersectează cu oferta. Una propun angajatorii și alta vor cei care sunt în căutarea unui loc de muncă. E și mai gravă situația cu forța de muncă calificată. Demult a devenit un mit faptul că avem brațe de muncă ieftine bine pregătite.

În anul 2012, compania germană Draexlmaier, cel mai mare investitor în Zona Economică Liberă Bălți, a simulat angajările pe un număr de populație de 160 mii de oameni, iar firma Danube Logistics, care operează Portul Internațional de la Giurgiulești și administrează Zona Economică Liberă din aceeași regiune – pe un număr de 100 mii persoane. Rezultatele au fost mai mult decât dezolante. S-a constatat că la o populație de 100 mii de locuitori, oferta de muncă este de 1500 persoane calificate, iar în cazul femeilor numărul este și mai mic – 1000.

Au trecut de atunci cinci ani, dar situația nu a devenit mai bună. Iată ce scria după hotărârea Guvernului, economistul Veaceslav Ioniță: „Mai țineți minte povestea: Moldova are forță de muncă ieftină și calificată. Deja e oficial. Moldova nu are forță de muncă. Guvernul vine cu un proiect prin care simplifică procedurile de angajare în cîmpul muncii de săedere provizorie în scop de muncă, pe perioadă de un an, cu posibilitatea prelungirii acestui drept.

Care sunt domeniile cele mai afectate de lipsa forței de muncă în opinia Guvernului?

1. Medicina. Ai noștri cam pleacă toți din țară, aşa că speranța este doar la importul de medici.

2. Muncitorii în automobilistică. În ultimii ani companiile din domeniul automobilistic, grație Zonelor Economice Libere, au deschis peste 12 mii locuri de muncă. În 2018 se intenționează deschiderea a circa 10 mii locuri de muncă. Iar muncitorii ia-i de unde nu-s.

3. Drumarii. Dacă anul 2018 intrădevar se dorește să fie anul când se va investi în drumuri, atunci avem o problemă: lipsa de muncitori.

Nu poti să nu fii de acord cu economistul Ioniță care spune că impedimentul numărul unu în atragerea investițiilor în următorii ani va deveni anume lipsa forței de muncă calificate. Din acest motiv avem nevoie urgent „să dezvoltăm capacitatele școlilor profesionale în pregătirea muncitorilor conform noilor cerințe înaintate de investitori”.

Expertă Viorica Antonov constată că, „cu regret, piața muncii autohtonă

suferă de o mare criză de potrivire a competențelor (sau crește așa-zisul fenomen de skills mismatch) în cele mai cerute ramuri ale economiei și inclusiv în medicină. Iar în proiecte de reabilitare a infrastructurii (drumurile, apeductele etc.) care se fac pe banii donatorilor, chiar este lipsă de personal calificat. Ar suna poate bizar, dar avem pe piața muncii ceea ce pregătim educațional. Răspunsul e mult mai adânc decât în aceste fenomene de pe piața muncii, care sunt de fapt consecințele unui sistem educațional”.

Demult se discută despre reformarea învățământului profesional, în condițiile în care formarea profesională a personalului se efectuează fără a ține cont de cerințele pieței forței de muncă. O altă măsură ar fi o planificare mai bună a pregătirii cadrelor pentru a aduce în concordanță cererea și oferta forței de muncă. Problema utilizării eficiente a resurselor umane condiționează necesitatea prognostării științific argumentate a pregătirii cadrelor. De asemenea, se impune stimularea participării mai active a agentilor economici în procesul pregătirii și perfecționării cadrelor.

Problemele cu care se confruntă piața forței de muncă necesită o discuție mult mai largă, mai ales pe fondul emigrării care continuă și a depopulației țării.

Câte privește străinii, chiar dacă vor beneficia de unele facilități, ca scutirea de obținere a permisului de muncă, aceștia nu vor invada piața forței de muncă din Moldova. Aceștia vor activa în baza permisului de săedere provizorie în scop de muncă, pe perioadă de un an, cu posibilitatea prelungirii acestui drept.

Potrivit statisticilor oficiale, în prezent, în țara noastră sunt aproximativ 50 de mii de locuri de muncă vacante. Iar numărul șomerilor, estimat conform definiției Biroului Internațional al Muncii a fost, la sfârșitul trimestrului trei al anului trecut, de 44,6 mii. Dar, deși rămasi fără lucru, sute de persoane, dar mai ales tineri, nu se grăbesc să ocupe locurile vacante. Vor da năvală muncitorii străini pentru a le ocupa? Nu cred. La fel cum ireală mi se pare afirmația unui economist care spune: „Cine poate prognoza care va fi valul de migrație spre Republica Moldova în următorii 10-15 ani. Eu nu mă-știu să spui că populația va crește cu 1-1,5 milioane în baza migranților. Așa că Moldova în 2050 va avea 4-5 milioane, ce-i drept moldovenii vor fi cea mai mare minoritate de 30 la sută”.

Astăzi migranții de pretutindeni nu se opresc în Europa de Sud sau Europa de Est, dar încearcă să ajungă în Vest. Vor trece mulți ani până când Republica Moldova va deveni atractivă pentru un flux mare de migranți, nu pentru câteva zeci sau chiar sute.

Vlad BERCU

USAID va continua să acorde asistență tehnică și finanțări pentru dezvoltarea parcilor IT în Moldova

Potrivit Ministerului Economiei și Infrastructurii, declarația a fost făcută de șefa Misiunii USAID în Moldova, Karen Hiliard, în cadrul unei întrevăderi cu ministrul Chiril Gaburici.

Oficialul a mai subliniat că USAID va susține mediul de afaceri și va încuraja investitorii străini să vină în Republica Moldova.

În context, Chiril Gaburici a subliniat că, sectorul tehnologiilor informaționale are un rol important în dezvoltarea economiei naționale. „De aceea, vom face tot posibilul ca acest domeniu să devină unul competitiv”, a reiterat ministrul Economiei și Infrastructurii.

Amintim că primul parc IT – Moldova IT-Park, și-a lansat activitatea din 1 ianuarie curent. Aceasta a fost creată pentru 10 ani și se așteaptă atragerea a circa 400 de companii IT rezidente.

Parcul va contribui la acordarea asistenței pentru noile companii IT; creșterea volumului investițiilor în companiile IT, care sunt rezidente ale parcului; creșterea numărului produselor inovaționale, elaborate de rezidenți; formarea parteneriatelor, inclusiv la nivel internațional, atragerea experților străini etc. Parcul IT este unul virtual cu posibilitate de creare în perspectivă a infrastructurii fizice.

Compania vinicola Purcari Wineries și-a închis oferta la Bursa de Valori București la prețul de 19 RON per acțiune

Potrivit Bursei de Valori București, oferta de la Purcari Wineries s-a închis cu succes prin plasarea celor 49% sau 9,8 mil. titluri la preț variat de 19-28 lei românești.

Abonarea la acțiuni s-a făcut în perioada 29 ianuarie – 8 februarie. Prețul final al ofertei este de 19 RON pentru o acțiune și a fost aplicat atât pentru investitorii privați, cât și pentru cei instituționali, care au achiziționat între 10 și 90 la sută din totalul acțiunilor propuse.

Compania Purcari Wineries (WINE) urmează să ajungă la cota Bursei de Valori București în jurul datei de 14 februarie. Astfel, costul total al ofertei de vânzare a 9,8 mil acțiuni Purcari Wineries este de 186,2 mil. RON (81,44 mil. euro).

Amintim că Purcari Wineries este controlată de fondul de investiții Horizon Capital, care detine 63,55% acțiuni. Victor Bostan detine 30,03% din compania Purcari Wineries Plc, iar Corporația Financiară Internațională – 6,41%. Se preconizează că după participarea la IPO, cota Horizon Capital va fi redusă maximum până la 22,69%, IFC – până la 3,27%, iar a lui Victor Bostan – până la 25,03%. Fondatorul și directorul general al Purcari, Victor Bostan a subliniat că compania intenționează să devină un lider indispensabil pe piața vinurilor în Europa Centrală și de Est. Purcari Wineries detine mai mult de o mie de hectare de podgorii în Republica Moldova (Purcari, Etulia, Onești) și România (Ceptura, Dealu Mare), precum și patru mari branduri de vinificație (Purcari, Crama Ceptura, Bostavan, Bardar). Principalele piețe de vânzări ale companiei sunt: Moldova, România și Polonia.

Potrivit ultimului audit anual, indicele EBITDA Purcari Wineries în 2016 a fost de 37,1 mil. RON. În 2014 EBITDA la Purcari a fost de 9,2 mil. RON, 2015 – 17,7 mil. RON, în 2016 – 37,1 milioane RON și 9 luni 2017 – 31,3 milioane RON, față de 24,3 milioane RON pentru aceeași perioadă 2016 (+29%).

InfoMarket

“Trans-Oil Group” a eliberat mandat pentru Roadshow emisiunea de eurobonduri în dolari cu o scadență de cinci ani

Holdingul agroindustrial din Moldova “Trans-Oil Group” a eliberat mandat pentru desfășurarea Roadshow pentru emisiunea de eurobonduri în dolari cu termenul de scadență de cinci ani.

Surse de încredere au comunicat pentru INFOTAG că Roadshow va fi efectuat în Europa, Marea Britanie și Rusia. “Trans-Oil Group a eliberat mandat pentru desfășurarea Roadshow de către băncile Renaissance Capital și Societe Generale”, a spus sursa. Potrivit acesteia, cel mai mare holding agroindustrial din Moldova așteaptă nota B3 (rating stabil) din partea agenției Moody's și nota B – (stable) din partea S&P.

Roadshow, în cadrul căruia potențialii investitori vor face cunoștință cu compania emitentă a obligațiunilor, va începe pe 12 februarie.

“Trans-Oil Group” se ocupă de prelucrarea culturilor oleaginoase și cerealiere, precum și de comerțul en-gros al produselor agricole.

INFOTAG precizează: “Trans-Oil Group” are 15 elevatoare în întreaga țară, capabile să depoziteze concomitent peste 710 mii tone de cereale. Totodată, compania are două fabrici de extragere a uleiului la Bălți și Ceadâr-Lunga, capabile să prelucreze zilnic până la 1200 tone și, respectiv, 400 tone de semințe, două terminale cerealiere și un terminal pentru uleiul de floarea-soarelui la portul Giurgiulești, precum și mai multe întreprinderi agricole, de transport și de infrastructură, inclusiv în Ucraina. În grupul companiei lucrează circa 2000 de persoane.

INFOTAG

**Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piață reglementată sau MTF
(Perioada 5-9 februarie 2018)**

Data tranzacției	cod ISIN	Denumirea emitentului	Valori mobiliare	Prețul, lei	Volum, lei	Valoarea nominală	Emisia	% din emisie	Tipul tranzacției
Piață reglementată									
06.02.18 0:00	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1,00	1331	1331,00	200	1037634	0,00	Cumpărare vînzare
07.02.18 0:00	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	103,00	1350	139050,00	200	1037634	0,01	Cumpărare vînzare
07.02.18 0:00	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	176,00	1350	237600,00	200	1037634	0,02	Cumpărare vînzare
					377981,00				

**Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF
pentru perioada 05.02.2018 - 09.02.2018**

Tipul tranzacției: Vînzare-cumpărare

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul înregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzactiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	„UNITATE” S.A., SOROCĂ	MD14NINT1004	5	1	275	2010,25	0,18
2	„ÎNTREPRENDERE SPECIALIZATĂ DE REPARAȚIE EDINET” S.A., EDINET	MD14ISRE1002	15	6	6 819	154245,78	5,98
3	„UNIC” S.A., CHIȘINĂU	MD14UNIC1004	115	1	15	15300,00	0,01
4	„ICAM” S.A., CHIȘINĂU	MD14CIMA1009	5	1	80	1056,00	0,00
		Total		9	7 189	172 612,03	

Tipul tranzacției: Moștenire

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul înregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzactiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	„ECTOSTIM GRUP” S.A., CHIȘINĂU	MD14ECTO1000	30	1	173	5190,00	0,34
2	„SÂNĂTATE PI” S.A., CHIȘINĂU	MD14SAPI1008	1	1	366	366,00	1,50
3	„EFES VITANTA MOLDOVA” S.A., CHIȘINĂU	MS14VEST1003	25	3	46	1150,00	0,00
4	FINN „VIITORUL TAU” S.A., CHIȘINĂU	MD14TORU1003	1	1	512	512,00	0,00
5	BC „MOLDOVA-AGROINDBANK” S.A., CHIȘINĂU	MD14AGIB1008	200	4	5	1000,00	0,00
6	„CONTEMPORAN-UNIS” S.A., GLODENI	MD14ONUL1005	1	2	5 011	5011,00	7,35
7	„DAAC HERMES GRUP” S.A., CHIȘINĂU	MD14MARS1000	1	3	2 304	2 304,00	0,00
8	„LAFARGE CIMENT” S.A., REZINA	MD14CEMT1002	30	2	300	9 000,00	0,00
9	„F.E.C.” S.A., CHIȘINĂU	MD14FEEC1008	10	1	500	5 000,00	0,3
		Total		18	9 217	29 533,00	

Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sunt soți, rude sau afini pînă la gradul II inclusiv

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul înregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzactiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	„MEGA PRIM” S.A., CHIȘINĂU	MD14EGAP1006	4	1	140	560,00	0,00
1	„DAAC HERMES GRUP” S.A., CHIȘINĂU	MD14MARS1000	1	3	1888	1888	0,00
2	„FRANZELUȚA” S.A., CHIȘINĂU	MD14FRAN2000	1	1	37408	37408	4,38
		Total		5	39 436	39 856,00	

Tipul tranzacției: Vînzare-Cumpărare conform prevederilor art.II alin.(3) din Legea nr.163-XVI din 13.07.2007 pentru modificarea și completarea Legii privind societățile pe acțiuni

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul înregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzactiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	„AGROLAPROD” S.A., HÎNCEȘTI	MD14AGLP1007	10	1	2000	20000,00	100,00
2	„CORPORAȚIA DE FIN. RURALĂ” S.A., CHIȘINĂU	MD14RURA1001	75	2	58	12760,00	0,09
		Total		3	2 058	32 760,00	

Tipul tranzacției: Retragerea obligatorie în condițiile art.30 din Legea privind piața de capital

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul înregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzactiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	„VINĂRIA-BARDAR” S.A., CHIȘINĂU	MD14BARD1000	35	487	5689	426675	3,63
		Total		487	5 689	426 675	

Pozitii deschise pe piața reglementată și MTF la data de 14.02.2018

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
Piață reglementată				
MD14OTIS100	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	8,50	3866669,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	223,22	29900,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	125,56	59855,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	125,56	390245,00
MD14AING100	C.A. "ALLIANCE INSURANCE GROUP" S.A	0,00	0,77	18764420,00
MD14AGFO10	SA "AGRO-FORTUS"	0,00	0,60	17065,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1450,00	2,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1500,00	3,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1575,00	68,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1600,00	154,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	6,00	1650,00	72,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	98,00	1350,00	0,00
MD14ENER100	BC "ENERGBANK" SA	0,00	49,99	1,00
MD14MBIS100	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	1117,00	120,00	0,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	102,00	1797,00
MD14MIICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	500,00	75,00	0,00
MD14OTIS100	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	9,00	24,00
MD14VCTB100	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	100,00	40,00
Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)				
MD14GEST100	SA "GEST-CAPITAL"	0,00	1,35	74000,00
MD14ALET100	SA "ALET"	0,00	0,01	106970,00
MD14MEZO10	SA "MEZON"	0		

BERD ȘI BANCA TRANSILVANIA, CARE DETIN 66,76% DIN ACTIUNILE VICTORIABANK, INTENTIONEAZĂ SĂ ACHIZIȚIONEZE ȘI RESTUL PACHETULUI DE 33,24% DIN ACTIUNILE BĂNCII, LA PREȚUL DE 78,21 LEI PENTRU O UNITATE

Consiliul de administrației al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a aprobat prospectul ofertei de achiziționare a peste 8,3 mil. acțiuni ale Victoribank, inițiată de compania olandeză "VB Investment Holding" BV, prin intermediul căreia Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Transilvania din România au achiziționat anterior acțiunile Victoribank și au devenit acționari majoritari.

Obiectul ofertei este achiziționarea a 8 mil. 308,6 mii acțiuni nominale simple ale Victoribank la prețul de 78,21 lei fiecare. Astfel, suma tranzacției este de 649,8 mil. lei. Prospectul ofertei este valabil 70 de zile. În cazul în care operațiunea va avea loc, atunci BERD și Banca Transilvania vor detine pachetul total de acțiuni al băncii.

Amintim că pe 16 ianuarie curent a fost înregistrată tranzacția de cumpărare-vânzare a 39,2 la sută din acțiunile Victoribank de către Banca Transilvania din România, contra 766,5 mil. lei sau 45 mil. USD. După operațiunea de vânzare-cumpărare a 39 la sută din acțiunile Victoribank, Banca Transilvania și BERD dețin cumulativ pachetul de acțiuni de control în Victoribank, în mărime de 66,76 la sută.

Amintim că, Banca Națională a Moldovei a emis un permis pentru banca românească Banca Transilvania pentru procurarea și deținerea, alături de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare a unui pachet de până la 100% din acțiunile Victoribank. BERD și Banca Transilvania, fiind parteneri strategici, au anunțat despre intenția de a deține pachetul de acțiuni de control al Victoribank, de a-și aduce contribuția în dezvoltarea sectorului bancar al Moldovei.

Anterior, BERD prin intermediul companiei VB Investment Holding, înregistrată în Olanda, care este în proprietatea și sub controlul BERD, a consolidat pachetul de 27,56 la sută din acțiunile Victoribank cu scop de reabilitare a unei administrații corporative eficiente și atragerea unui investitor strategic puternic în Victoribank.

În același timp, BERD din 2001 este acționar la Banca Transilvania. În afară de cei doi acționari ai Victoribank, alte pachete sunt deținute de Victor Turcan – 10,45%, Elena Artemenco – 4,94%, Galina Pridisvet – 4,04%, Valentina Turcan – 2,47%, SRL Notabil (beneficiar – Valentin Turcan) – 2,36%, Iurii Bondari – 1,01%, Natalia Rotari – 0,45% și Francesca Postolache – 0,34%.

InfoMarket

ÎN ANUL 2017, VENITURILE BUGETULUI DE STAT DIN PRIVATIZĂRI AU CONSTITUIT 166,4 MIL. LEI

În anul 2017, veniturile bugetului de stat al Moldovei obținut din privatizări au constituit 166,4 mil. lei (9,7 mil. USD), fiind cu aproape 54 mil. lei mai puțin decât era planificat.

Potrivit agenției INFOTAG cu referire la datele Agenției Proprietăți Publice, anul trecut au fost desfășurate trei runde de privatizare, inclusiv licitații, concursuri investiționale și comerciale, la care au fost scoase în vânzare 73 de bunuri în valoare totală de peste 1 miliard de lei la preț inițial.

Au fost cumpărate doar 16 bunuri, inclusiv pachetele de acțiuni ale statului în 10 societăți pe acțiuni, trei complexe de bunuri imobiliare și trei obiecte nefinalizate.

Pe parcursul anului au fost monitorizate 77 de contracte de parteneriat public-privat și au fost coordonate studiile de fezabilitate pentru alte nouă proiecte; a fost aprobată privatizarea a 18 spații nelocative închiriate; au fost încheiate sase contracte de cumpărare-vânzare și două contracte de închiriere a terenurilor aferente obiectelor din proprietate privată.

Agenția a cheltuit peste 1,3 mil. lei pentru restructurarea, lichidarea și deetatizarea proprietății publice, care includ servicii de evaluare a bunurilor, serviciile oficiilor cadastrale teritoriale, monitorizarea obligațiilor contractuale, servicii de publicare a informațiilor, organizarea și desfășurarea conferinței moldo-germane "Managementul și deetatizarea proprietății publice".

INFOTAG precizează: În anul 2016 au avut loc trei runde de privatizare, iar statul a reușit să-și completeze bugetul cu peste 320 mil. lei din vânzarea a câteva întreprinderi.

ÎN 2017, NUMĂRUL CARDURILOR BANCARE AFLATE ÎN CIRCULAȚIE ÎN MOLDOVA A CRESCUT CU 224 MIL.

La sfârșitul anului 2017, în Moldova se aflau în circulație peste 1,736 mil. de carduri bancare, fiind cu 224 mii mai mult decât în anul precedent.

Potrivit agenției INFOTAG cu referire la datele Băncii Naționale, pe parcursul anului au fost eliberate 567 mii de carduri și au fost retrase din circulație 343,1 mii de carduri.

Numărul operațiunilor efectuate cu folosirea cardurilor bancare eliberate în Moldova a crescut de la 32 la 40,3 mil. Ca și mai înainte, cardurile sunt folosite cel mai des pentru retragerea banilor – 24,2 mil. operațiuni (+2,6 mil.). Însă tot mai des cardurile sunt folosite și pentru plățile fără numerar – 16 mil. operațiuni (+5,6% mil.).

Peste 6,1 mil. de operațiuni au fost efectuate cu cardurile moldovenești peste hotare. Dintre acestea, 5,9 mil. de operațiuni vizează plățile fără numerar, iar 222,2 mii de operațiuni au fost efectuate pentru retragerea banilor în numerar.

Suma operațiunilor în Moldova cu cardurile moldovenești a constituit 44,895 mld. lei (\$2,64 mld.), iar peste hotare – aproape de 10 ori mai puțin – 4,703 mld. lei.

Peste 4,9 mil. de operațiuni au fost efectuate cu cardurile emise peste hotare, însumând 6,717 mld. lei (\$395,1 mil.), în special pentru retragerea banilor (3,762 mld. lei).

În anul 2017, numărul terminalelor POS în RM a crescut de la 15 mii până la 16,6 mii, iar numărul bancomatelor s-a majorat de la 1046 până la 1099.

UN GRUP DE EXPERTI SUNT GATA SĂ DEMONSTREZE LA AUDIERILE PUBLICE CĂ TARIFUL LA GAZE POATE FI REDUS CU 30%

Un grup de specialiști în domeniul energetic sunt gata să demonstreze la audierile publice că tariful la gazele naturale pentru consumatori poate fi redus cu 30%.

Solicită de reporterul agenției INFOTAG, unul dintre experții grupului a spus că la audierile publice, Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE) i se va prezenta o analiză care arată că există toate premisele pentru reducerea tarifului cu 30%, dar nu mai puțin.

"Sperăm că autoritățile nu își vor încălca promisiunile referitor la audierile publice deschise cu privire la reducerea tarifului la gazele naturale și nu vor recurge la diverse trucuri pentru a face acest proces închis și netransparent", a spus sursa.

Experții care insistă asupra reducerii tarifului la gaze cu 30% au menționat că trebuie să treacă 15 zile din momentul în care directorul "Moldovagaz" a solicitat autorității de reglementare reducerea tarifului.

"În acest răstimp, ANRE este obligată să ia examineze și alte propunerile cu calcule detaliate și cifre care confirmă posibilitățile de reducere a tarifulor. Având în vedere propunerile pe care le are, vor fi organizate audieri publice pentru a examina ofertele disponibile", a spus expertul.

Potrivit lui, în cererea "Moldovagaz" de reducere a tarifulor este indicat faptul că, potrivit calculelor operatorului pieței gazului, tariful ar trebui să fie redus rațional cu 11,7%.

După cum a informat anterior INFOTAG, prim-ministrul Pavel Filip a declarat că tarifele la gaze pentru consumatorii finali ar putea fi reduse în medie cu 20%. Drept argument el a numit reducerea prețului de achiziție a gazelor și aprecierea leului în raport cu dolarul SUA.

ANRE a revizuit ultima dată tarifele la gazele naturale în ianuarie 2016, micșorându-le cu 10,8%, de la 6222 lei pentru o mie de metri cubi până la 5545 lei. La calcularea tarifulor, ANRE a ținut cont de prețul mediu de achiziție a gazelor rusești în 2016 în mărime de \$199,72 pentru o mie de metri cubi și cursul de 21 lei pentru un dolar american.

Potrivit regulamentului, autoritatea de reglementare este obligată să revizuiască tariful, dacă rata de schimb a monedei naționale s-a modificat cu cel puțin 5%, la fel și costul gazului achiziționat.

BIROUL DE STATISTICĂ SE VA CONCENTRA PE REORGANIZAREA ȘI PREGĂTIREA PENTRU RUNDA MONDIALĂ 2020 A RECENSĂMINTELOR

Biroul Național de Statistică (BNS) pledează pentru consolidarea cooperării între deținătorii, producătorii și utilizatorii de date pentru a contribui la fortificarea sistemului statistic național și, în final, la elaborarea politicilor publice bazate pe dovezi.

Potrivit agenției INFOTAG, despre aceasta s-a discutat în ajun, la ședința colegiului BNS, ai cărei participanți au analizat rezultatele instituției obținute în anul 2017 și au trasat sarcinile pentru viitor.

Directorul general al BNS, Vitalie Valcov, a menționat că printre prioritățile anului 2018 se numără reorganizarea Biroului, precum și efectuarea activităților necesare pentru pregătirea către Runda mondială 2020 a recensămintelor populației și agricol.

De asemenea, se preconizează inițierea proiectului de asistență tehnică al Uniunii Europene privind reforma administrației publice în Republica Moldova în domeniul statisticii; implementarea sistemului electronic în procesul de colectare a datelor în cadrul cercetărilor selective în gospodării; elaborarea cadruului de eșantionare nou pentru cercetările selective în gospodării; implementarea metodologii noi de calcul, inclusiv a indicatorilor săraciei; producerea și diversificarea indicatorilor statistici aplicând metodologii europene și internaționale, dar și asigurarea dezagregării mai detaliate (aspect regional, gender) în scopul conformării la standardele europene și la cerințele de dezagregare pentru raportarea ODD.

La sfârșitul anului 2017, în Moldova a fost creată Comisia națională pentru recensăminte, Runda mondială 2020, condusă de prim-ministrul Pavel Filip.

Comisia examinează și înaintea propunerii privind bugetele și sursele de finanțare pentru acoperirea cheltuielilor necesare pregătirii și efectuării recensămintelor, inclusiv identificarea și atragerea resurselor financiare externe, facilitează colaborarea tuturor agentiilor de stat deținătoare de surse administrative cu Biroul Național de Statistică, asigurând accesul la acestea, în vederea efectuării eficiente a recensămintelor.

LA CONCURSUL "GAS NATURAL FENOSA" PENTRU LIVRAREA ENERGIEI ELECTRICE AU ACCEPTAT SĂ PARTICIPE DOAR TREI COMPANII

Grupul "Gas Natural Fenosa Moldova" va fi nevoie să selecteze furnizorul de energie electrică pentru perioada 1 aprilie 2018 – 31 martie 2019 din rândul a trei companii: "Energocom", CERS Moldovenească și DTEK din Ucraina.

Potrivit agenției INFOTAG, exact aceleași companii au participat și anul trecut la concurs, deși solicitările de oferte au fost expediate către 20 de companii.

Conform calendarului prestabilit, începând cu 12 februarie, întreprinderile "Gas Natural Fenosa" în Moldova vor expedia solicitările de ofertă potențialilor furnizori care corespund criteriilor determinate.

Potențialii furnizori urmează să prezinte până pe 7 martie ofertele comerciale de livrare a energiei electrice, iar evaluarea acestora se va face până pe 12 martie. Compania planifică să semneze contractul până pe 15 martie, pentru ca a doua zi să-l transmită Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică spre avizare.

După cum a informat anterior INFOTAG, Moldova produce doar a cincea parte din energia electrică consumată, iar pentru procurarea restului volumelor de energie electrică se desfășoară licitații anuale. Anul trecut, concursul a fost câștigat de compania ucraineană "DTEK Trading", care s-a angajat să li-veze Moldovei energie electrică la prețul de \$50,2 pentru un megawatt-oră.

Deși licitația a fost desfășurată de operatorii pieței energetice naționale "Gas Natural Fenosa Furnizare Energie", "RED Union Fenosa", "Furnizare Energie Electrică Nord", "Moldelectrica", "RED Nord" și "RED Nord Vest", contractul cu furnizorul ucrainean a fost semnat de întreprinderea de stat "Energocom", iar ceilalți au fost nevoiți să cumpere energie de la această companie.

În iunie, la inițiativa Președintelui Igor Dodon, autoritățile moldovene au semnat un contract și cu CERS Moldovenească, amplasată în Transnistria și care aparține grupului RAO EES din Rusia. Aceasta a oferit un preț mai mic cu cinci centi americani. Astfel, s-a decis că Centrala de la Cuciurgan va livra 50% din energia necesară Moldovei, iar furnizorul ucrainean – 30%.

Уважаемые акционеры

A.O. "Elevator Kelley Grains"!

На основании решения Совета Общества, извещаем о созыве внеочередного общего собрания акционеров в очной форме, которое состоится 02 марта 2018 года по адресу г. Кэушень, шос. Тигина, 13. Начало собрания в 16-00 ч. Регистрация участников с 15-00 ч. до 15-50 ч.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. О заключении сделок.
2. Об уполномочивании лиц на подписание сделок.

Список акционеров, имеющих право на участие в собрании, составлен по состоянию на 12 февраля 2018 г.

С материалами повестки дня общего собрания акционеры могут ознакомиться, начиная с 20 февраля 2018 г., в рабочие дни с 9.00-12.00 по адресу Общества.

Акционеры могут участвовать в собрании при предъявлении документа, удостоверяющего личность, а их представители – по доверенности, заверенной в порядке, установленным законодательством.

S.A. "Promstroi-Grup"

Stimati acționari, pe 06 aprilie 2018 la ora 16.00 va avea loc Adunarea generală a acționarilor S.A. "Promstroi-Grup" (înreg. 15:00 – 16.00). Forma – prezență personală. Adresa: mun. Chișinău, str. Uzinelor, 90, of. 300.

ORDINEA DE ZI:

1. examinarea dării de seamă financiare;
2. aprobarea raportului consiliului și a raportului comisiei de cenzori;
3. repartizarea profitului anual;
4. selectarea organizației de audit.

Lista acționarilor din 20.02.2018. Familiari-zarea cu materialele adunării: începând cu 26 februarie 2018, în zile lucrătoare, între orele 8.00 – 17.00, la sediul societății.

În atenția acționarilor „KILIM” S.A.

Vă aducem la cunoștință că la 08 februarie 2018 a avut loc Adunarea generală extraordinară a acționarilor societății, care s-a desfășurat cu prezența acționarilor, cvorumul fiind 85,37%.

1. S-a aprobat unanim Codul de Guvernare corporativă cu anexele acestuia

Dezvăluirea informației potrivit prevederilor legislației în vigoare poate fi vizualizată prin intermediul Mecanismului oficial de stocare a informației: <https://emitent-msi.market.md> și pe pagina web proprie – <http://kilim.md>

Organul executiv al Societății, Gagauz Andrei

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Sectia de marketing
Tel.: +373 69 821216

Уважаемые акционеры «PRUT» S. A!

Доводим до вашего сведения, что 03 февраля 2018 г. состоялось внеочередное общее собрание акционеров общества с кворумом 64,12%, и

БЫЛИ УТВЕРЖДЕНЫ СЛЕДУЮЩИЕ РЕШЕНИЯ:

- 1.1 Дать согласие S.A. „Prut” (далее «Общество») на предоставление гарантии (Guarantee) и возмещения убытков (Indemnity), действуя солидарно с аффилированными ему лицами Aragvi Holding International Ltd (HE 308295) – Никосия, Республика Кипр, Trans-Oil International S.A. (CHE-112.099.721), – Женева, Швейцария, резидентами Республики Молдова: S.C. "Agrofloris-Nord" S.R.L. (IDNO 1008602003729), I. C. S. "Anengrain-Group" S.R.L. (IDNO 1003600063988), "Elevator Iargara" S.A. (IDNO 1003605005073), I. C. S. "Flograin Group" S.R.L. (IDNO 1004601001731), "Floarea Soarelui" S.A. (IDNO 1002602001837), I. M. "Molgranum" S.R.L. (IDNO 1003600099190), I. C. S. "Trans Bulk Logistics" S.R.L. (IDNO 1009600026220), S.C. "Trans Cargo Terminal" S.R.L. (1004601000262), I. C. S. "Uleinord" S.R.L. (IDNO 1003600038566), I. C. S. "Unco-Cereale" S.R.L. (IDNO 1002607000215), Combinatul de cereale "Aur Alb" S.A. (IDNO 1002611001255), "Elevator Kelley Grains" S.A. (IDNO 1003608001881), I. M. "Trans Oil Refinery" S.R.L. (IDNO 1006600053586), I. C. S. "FFA Trans Oil LTD" S.R.L. (IDNO 1003600098975), I. C. S. "Kelley Grains Corporation" S.R.L. (IDNO 1002600010343). (далее «Неукраинские Гаранты») и ОДО «Ренийский Элеватор» (ЕДРПОУ 00955199) – Украина (далее «Поручитель», вместе с «Неукраинскими Гарантами» – «Первоначальные Гаранты»), а также иными юридическими лицами, аффилированными Обществу, в целях обеспечения исполнения обязательств Aragvi Finance International D. A. S., частной компании, общества с ограниченной ответственностью, учрежденного в соответствии с законодательством Ирландии, с зарегистрированным офисом по адресу 2nd Floor, Palmerston House, Fenian Street, Dublin 2, Ireland и зарегистрированной в Регистрационном Офисе Компаний (Company Registration Number) за номером 619167 (далее «Эмитент»), вытекающих из:
    - (а)выпуска Эмитентом ценных бумаг – нот (Notes) на общую сумму до 300 000 000 (трехсот миллионов) долларов США, с годовой процентной ставкой в размере до 10%, со сроком погашения 5 (пять) лет (далее «Ноты»), выпущенных в соответствии с условиями соглашения о подписке (Subscription Agreement), подлежащего заключению между Эмитентом, Первоначальными Гарантами и Renaissance Securities (Cyprus) Limited, частной компанией, обществом с ограниченной ответственностью, учрежденным в соответствии с законодательством Республики Кипр, с зарегистрированным офисом по адресу 2-4 Arch. Macarios Ave, Capital Centre, 9th Floor, 1505, Nicosia, Cyprus, и основным офисом, находящимся по адресу Alpha Business Center, 8th Floor, 27, Pindarou Street, 2060 Nicosia, 1643, Cyprus, зарегистрированным в коммерческом реестре Кипра за номером 72487 и Société Générale, частной компанией, акционерным обществом (société anonyme), учрежденным в соответствии с законодательством Франции, с зарегистрированным офисом по адресу 29, boulevard Haussmann, 75009, Paris, France, зарегистрированным в коммерческом реестре Франции за номером RCS Paris B 552 120 222, в качестве совместных организаторов выпуска Нот (далее «Соглашение о Подписке»), а также приложений и иных документов, указанных в Соглашении о Подписке;
    - (б)иным образом из Соглашения о Подписке;
    - (с)договора доверительного управления (Trust Deed), подлежащего заключению между Эмитентом, Первоначальными Гарантами и BNY Mellon Corporate Trustee Services Limited, компанией, учрежденной в соответствии с правом Англии и Уэльса, с основным офисом по адресу One Canada Square, London E14 5AL, в качестве доверительного управляющего (далее «Доверительный Управляющий»), (далее «Договор Доверительного Управления»);
    - (д)договора поручительства, подлежащего заключению между Эмитентом, Поручителем в качестве поручителя (Surety) и Доверительным Управляющим, (далее «Договор Поручительства»); и
    - (е)агентского договора (Agency Agreement), подлежащего заключению между Эмитентом, Первоначальными Гарантами, Доверительным Управляющим, The Bank of New York Mellon, London Branch, национальной банковской ассоциацией, основной офис которой расположен по адресу One Canada Square, London E14 5AL, в качестве главного платежного агента и The Bank of New York Mellon S.A. /NV, Luxembourg Branch, компанией, учрежденной в соответствии с законодательством Люксембурга в форме акционерного общества (société anonyme) с зарегистрированным адресом Vertigo Building – Polaris, 2-4 rue Eugène Ruppert, L-2453, Княжество Люксембург, зарегистрированной в Реестре Коммерции и Компаний Люксембурга за номером B-67654, в качестве реестродержателя и трансфертного агента, в отношении Облигаций (далее «Агентский Договор»).
 Акционеры понимают, что выпуск Нот (и денежные средства, вырученные за счет Нот) и иные сделки, предусмотренные Договором Доверительного Управления, Соглашением о Подписке и Агентским Договором, а также приложениями и иными документами, указанными в вышеупомянутых соглашениях, принесут прямую материальную пользу группе компаний, состоящих из Общества и аффилированных ему лиц. По этой причине, представление Обществом данной гарантии и возмещения убытков является в наилучших коммерческих интересах Общества.
  - 1.2 Утвердить заключение Обществом Договора Доверительного Управления, Соглашения о Подписке и Агентского Договора, в соответствии с основными условиями, изложенными в проектах документов, представленных общему собранию акционеров и акционеры ознакомились и согласны с положениями данных документов.
- По данному вопросу решение было утверждено большинством голосов, не заинтересованных в заключении данной сделки (лицо заинтересованное в заключении данной сделки, не участвовал в голосовании).
2. Уполномочить Генерального директора (Администратора) Общества Бэдэнэу Наталья (Badanau Natalia), на ведение переговоров и подписание от имени Общества Договора Доверительного Управления, Соглашения о Подписке и Агентского Договора, а также других договоров, документов и инструментов, связанных с указанными договорами и соглашениями и/или составляющими их неотъемлемую часть.
- По данному вопросу решение было утверждено большинством голосов, не заинтересованных в заключении данной сделки (лицо заинтересованное в заключении данной сделки, не участвовал в голосовании).
- Для более детальной информации можно обратиться по адресу Общества.
- По техническим причинам данное объявление не было опубликовано в №5 (729) от 07 февраля 2018 г.

SA “Fabrica Elemente de Construcție”

Avisul privind rezultatele ofertei de preluare benevolă a acțiunilor emise de SA “Fabrica Elemente de Construcție”

Data notificării: 14.02.2018.

Tipul ofertei de preluare: benevolă.

Perioada de derulare a ofertei: 30 (treizeci) zile calendaristice, cuprinse între 10.01.2018 și 08.02.2018.

Numărul și data hotărârii CNPF privind aprobarea prospectului ofertei de preluare: nr: 56/3 din 27.12.2017.

Datele de identificare ale Ofertantului și ale persoanelor care acționează în mod concertat cu ofertantul:

Vozian Vladimir, c. p. 0971101545496, domiciliat: Republica Moldova, mun. Chișinău, bd. Decebal, 82/2, ap. 23.

Persoane cu care acționează în mod concertat ofertantul, nu sunt.

Datele de identificare ale Emitentului valorilor mobiliare care au făcut obiectul ofertei de preluare:

Societatea pe acțiuni “Fabrica Elemente de Construcții”, IDNO – 1003600005469, din 26.08.1994, adresa juridică: MD-2023, str. Uzinelor, 96, mun. Chișinău, Republica Moldova.

Numărul de valori mobiliare deținute anterior inițierii ofertei de preluare de Ofertant și de către persoanele cu care acționează în mod concertat:

Ofertantul deține 155 383 acțiuni, ce constituie 92,03% din capitalul social al Emitentului;

Persoane care acționează în mod concertat cu Ofertantul nu dețin valori mobiliare.

Datele de identificare ale Intermediarului ofertei: Societatea de Investiții "FINCOM" SA, ID-NO-1003600106344 din 05.04.1995, adresă juridică: MD-2001, str. Tighina, 65, of. 208, or. Chișinău, Republica Moldova. Licență seria CNPF nr. 000818, eliberată la 15.03.2015, valabilă pe termen nelimitat.

Locul de derulare a ofertei de preluare: Oferta a fost desfășurată la data de 12.02.2018 cu folosirea exclusivă a sistemului pieței reglementate administrat de "Bursa de Valori a Moldovei" SA.

Numărul și procentul de valori mobiliare care au făcut obiectul ofertei de preluare: 13 469 acțiuni, reprezentând 7,97% din capitalul social al Emitentului.

Prețul valorilor mobiliare în cadrul ofertei: 10,00 lei per acțiune.

Numărul și procentul de valori mobiliare propuse spre vânzare și efectiv achiziționate în cadrul ofertei: Propuse spre vânzare: 173 acțiuni, reprezentând 0,10% din capitalul social al Emitentului. Achiziționate efectiv: 173 acțiuni, reprezentând 0,10% din capitalul social al Emitentului.

Suma totală plătită pentru valorile mobiliare achiziționate în cadrul ofertei de preluare: 1730 lei.

Detinerea de valori mobiliare ale Ofertantului (și de către persoanele cu care acestea acționează în mod concertat) după derularea ofertei de preluare:

Ofertantul detine 155556 acțiuni, ce constituie 92,13% din capitalul social al Emitentului;

Persoane care acționează în mod concertat cu Ofertantul nu dețin acțiuni ale Emitentului.

Derularea procedurii de achiziționare obligatorie conform art. 31 alin (3) din Legea privind piața de capital:

Ofertant declară:

1. Alți deținători de valori mobiliare de aceeași clasă sunt în drept să adreseze Ofertantului cerere de achiziționare obligatorie în termen de cel mult 3 luni de la expirarea duratei de preluare efectuate de Ofertant. La expirarea termenului de 3 luni, deținătorii de valori mobiliare pierd dreptul de a cere achiziționarea obligatorie până la derularea unei noi oferte de preluare de către ofertant sau după desfășurarea adunării generale anuale a acționarilor.

2. Perioada de înaintare a cererilor: 25.01.2018 – 24.04.2018.

3. Prețul de achiziționare obligatorie: 10,00 lei per acțiune.

4. Locul de recepționare a cererilor: la sediul Emitentului "Fabrica Elemente de Construcție" SA: MD-2023, str. Uzinelor, 96, mun. Chișinău, Republica Moldova. Tel. de contact 0 22 855 844, în zilele de lucru între orele 10.00 – 16.00.

5. Modul și termenul de plată: ofertantul efectuează plățile pentru achiziționarea valorilor mobiliare în termen de cel mult 2 săptămâni de la data depunerii de către deținătorul de valori mobiliare a cererii de achiziționare obligatorie.

Ofertant

Vozian Vladimir

Intermediar

SA "FINCOM"

S.A. "Acord"

anunță acționarii despre convocarea adunării generale pe data de 16 martie 2018 pe adresa: s. Recea raionul Riscani, sediul S.A. "Acord", începutul adunării la ora 10-00, înregistrarea la ora 9-00.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea raportelor organelor de conducere pe anul 2017.
  2. Aprobarea raportului comisiei de cenzori pe anul 2017.
  3. Distribuirea venitului, plata dividendelor pe anul 2017.
  4. Aprobarea bussines –planului si repartizarea venitului pentru activitatea societății în anul 2018
  5. Despre petrecerea controlului audit.
  6. Alegerea consiliului coordonator al societății pe acțiuni.
  7. Alegerea comisiei de cenzori.
- a. Începutul înregistrării – 9-00
 b. Lista acționarilor a fost verificată la data de 12 februarie a. 2018
 c. Acționarii pot face cunoștință cu materialele cu privire la adunarea generală de pe data de 25 februarie a. 2018 de la orile 13-00 – 17-00 în oficiul Societății.

Directorul S.A. Acord Beliban A. G.

În atenția acționarilor

"MOLDPRESA" S.A.

(în procesul de lichidare)

COMUNICAT INFORMATIV

La data de 02.02.2018 a avut loc Adunarea generală extraordinară a acționarilor "MOLDPRESA" S.A. (în procesul de lichidare), cu prezența acționarilor.

Pentru participare la adunare s-au înregistrat acționari care dețin în comun 56,24% (1731 acțiuni) din numărul total al acțiunilor cu drept de vot al Societății.

PRIN VOTURI UNANIME LA ADUNARE S-AU APROBAT URMĂTOARELE HOTĂRÎRI PE MARGINEA ÎNTREBĂRILOR DIN ORDINEA DE ZI:

1. A luat act despre darea de seamă financiară a Societății pentru anul 2017.
2. A efectuat acoperirea pierderilor acumulate de către "MOLDPRESA" S.A. din contul rezervelor statutare.
3. Areziliacontractul nr. 11-11/17 din 10.11.2017 începând cu data de 01.02.2018.
4. A aprobat raportul lichidatorului societății.
5. A aprobat bilanțul de lichidare al societății.
6. A aprobat planul de repartizare a activelor societății.

C.F. „Colaborare” S.A. în proces de lichidare,

comunică că, în baza pct. 25 din Regulamentul privind vânzarea acțiunilor societăților pe acțiuni în condiție art. II din Legea nr. 163-XVI din 13.07.2007 și a cotelor de participare ale societăților cu răspundere limitată din portofoliile fondurilor de investiții supuse lichidării, aprobat prin Hotărârea CNVM nr. 31/2 din 02.08.2002, în baza Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 2/3 din 11.01.2018 se propune spre vânzare publicului larg partea socială deținută în I.C.S. „Maureza” S.R.L.

PARTEA SOCIALĂ CARE SE PROPUNE SPRE VÂNZARE PERSOANELOR TERȚE:

Denumirea societății	Adresa	Capitalul social, lei	Cota (%) în capitalul social	Prețul de vânzare a părții sociale (lei)	Deținătorul nominal
I.C.S. „Maureza” S.R.L.	mun. Chișinău, str. Ghiocelilor, 1	1515048	66,63	1663	C.F. „Colaborare” SA

Data petrecerii licitației: 13.03.2018, orele 11.00 (mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 77 (incinta Comisiei Naționale a Pieței Financiare));

Doritorii de a procura partea socială respectivă vor prezenta administratorului din oficiu (vor înregistra la Comisia Națională a Pieței Financiare) până la 12.03.2018 orele 17.00:

- cererea de participare la licitație;
- actul care confirmă identitatea persoanei date;
- actul care confirmă depunerea acontului în contul bancar (mărimea acontului va constitui 10% din prețul părții sociale licitate).

C.F. „Colaborare” S.A.: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 77, bir. 40, tel.: 022859524, rechizite bancare: B.C. „COMERȚBANK” S.A., codul băncii CMTBMD2X, IBAN MD80CM000222434982000121, codul fiscal 1002600041088.

ÎM “JOLLY ALON” S.A.

La adunarea generală extraordinară a acționarilor ÎM «Jolly Alon» S.A. din 25.01.2018 Acționarul unic cu 100% din numărul total de voturi

A HOTĂRÎT UNANIM:

A anulat 178 de acțiuni de tezaur de prima clasă, ordinare nominative ISIN MD14JOLL1002 retrase din circulație și, ca urmare a acestui fapt, a redus capitalul social al ÎM „JOLLY ALON” S.A. cu 8243180 lei pînă la valoarea nouă a acestuia, care va constitui 16393740 lei.

CA „ALLIANCE INSURANCE GROUP” S.A.**ÎN TEMEIUL:**

- Hotărârii CNPF nr. 47/1 din 16.09.2016 „Cu privire la unele măsuri față de acționarii semnificativi ai CA „ALLIANCE INSURANCE GROUP” S.A.;
- Hotărârii CNPF nr. 64/10 din 23.12.2016 „Cu privire la etapele, termenele, modul și procedurile de anulare a acțiunilor și de emitere a unor noi acțiuni ale CA „ALLIANCE INSURANCE GROUP” S.A.;
- Încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15.02.2017;
- Decizia Curții de Apel Chișinău din 26.04.2017;
- Art. 29 al Legii nr. 407-XVI din 21.12.2006 – Cu privire la asigurări;
- Ordinului (Deciziei) nr. 27 din 23.06.2017 al Organului executiv al CA „ALLIANCE INSURANCE GROUP” S.A.;
- Hotărârii CNPF nr. 35/1 din 11.08.2017 „Privind modificarea Hotărârii CNPF nr. 13/4 din 25.03.2016 Cu privire la unele măsuri provizorii privind modul de tranzacționare la Bursa de Valori a Moldovei a cotelor deținute în capitalul unei bănci și în capitalul unei companii de asigurare;
- Ordinului (Deciziei) nr. 45 din 19.09.2017 al Organului executiv al CA „ALLIANCE INSURANCE GROUP” S.A.;
- Ordinului (Deciziei) nr. 3 din 25.01.2018 al Organului executiv al CA „ALLIANCE INSURANCE GROUP” S.A.,

CA „ALLIANCE INSURANCE GROUP” S.A. anunță despre expunerea în continuare la vânzare, prin intermediul pieței reglementate a Bursei de Valori a Moldovei:

1. A pachetului unic de 18.764.420 (optzece milioane șapte sute șaizeci și patru mii patru sute douăzeci) acțiuni ordinare nominative nou emise de clasa I, la prețul inițial de 0,77 lei per acțiune, începând cu 08.02.2018 pe un termen de până la 3 luni. Perioada licitației de la 18.04.2018 până la 20.04.2018.

În baza art. 29 al Legii nr. 407-XVI din 21.12.2006 – „Cu privire la asigurări”, acțiunile nou emise pot fi procurate doar de persoanele care au obținut Avizul prealabil al Comisiei Naționale a Pieței Financiare din Moldova.

BC “Moldova – Agroindbank” SA**ÎN TEMEIUL:**

- hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 157 din 23.12.2015 și nr. 43 din 02.03.2016;
- art. III al Legii nr. 273 din 15.12.2017 privind modificarea și completarea Legii nr. 171/2012 privind piața de capital și Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;
- hotărârii Comitetului de Conducere al băncii nr. 45 din 08.02.2018;

BC “Moldova – Agroindbank” S.A. anunță despre expunerea în continuare la vânzare, prin intermediul pieței reglementate a Bursei de Valori a Moldovei:

1. A pachetului unic de 36.605 (treizeci și şase mii șase sute cinci) acțiuni ordinare nominative nou emise de clasa I, la prețul inițial de 1064,02 lei per acțiune. Perioada licitației: de la 17 aprilie 2018 pînă la 30 aprilie 2018.
2. A pachetului unic de 389.760 (trei sute optzeci și nouă mii șapte sute șaizeci) acțiuni ordinare nominative nou emise de clasa I, la prețul inițial de 1054,71 lei per acțiune. Perioada licitației: de la 17 aprilie 2018 pînă la 30 aprilie 2018.

În conformitate cu prevederile legislației în vigoare, acțiunile nou emise pot fi procurate doar de persoanele care au obținut permisiunea prealabilă scrisă a Băncii Naționale a Moldovei.

SA „Baza de Transport Auto Nr. – 37”

anunță organizarea ordinată a Adunării Generale a Acționarilor, care va avea loc pe 17 martie 2017 la ora 10-00 pe adresa or. Hîncești, str. Industrială 1.

ORDINEA DE ZI

1. Darea de seamă privind activitatea economico-financiară pentru anul 2017.
2. Darea de seamă a Consiliului Societății privind totalurile activității societății pe anul 2017.
3. Darea de seamă a Comisiei de Cenzori.
4. Planul activității pe anul 2018.
5. Examinarea modalităților stingerii datorii existente.
6. Examinarea modalităților procurării acțiunilor.
7. Determinarea posibilităților efectuării controlul auditului pe anul 2017
8. Altele

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunarea generală este întocmită la data de 09.02.2018.

Participanții la adunarea generală prezintă buletinul de identitate, iar reprezentanții – procura autenticată conform legislației.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi la sediul SA „BTA-37”, tel 026922559, 026922418, de la data de 27.02.2018.

BANCA COMERCIALĂ „VICTORIABANK” S.A.**AVIZ PRIVIND INTENȚIA DE EFECTUARE A OFERTEI DE PRELUARE OBLIGATORIE A VALORILOR MOBILIARE EMISE DE BANCA COMERCIALĂ „VICTORIABANK” S.A.**

Prin Decizia CNPF nr. 8/13 din 05 februarie 2018 a fost aprobat Prospectul Ofertei de Preluare Obligatorie a valorilor mobiliare emise de B.C. „VICTORIABANK” S.A.

Identificarea Ofertantului:

Oferta de preluare obligatorie este inițiată de: VB Investment Holding B. V. (număr de identificare de stat 62931601), cu sediul în Olanda, Amsterdam, Strawinskylaan 3127, 1077 ZX.

Identificarea Emitentului:

Emitentul este Banca Comercială „VICTORIABANK” Societate pe acțiuni, cu sediul: MD-2004, R. Moldova, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 141, IDNO-cod fiscal 1002600001338.

Clasa și numărul de valori mobiliare deținute de Ofertant și de către persoanele cu care acționează în mod concertat:

Ofertantul deține 16,691,418 acțiuni ordinare nominative de clasa I, cod ISIN MD14VCTB1004, cu valoarea nominativă de 10.00 lei fiecare, ceea ce constituie 66,77% din capitalul social al Emitentului.

Ofertantul nu deține informații cu privire la existența persoanelor care să acționeze în mod concertat cu Ofertantul sau Emitentul în ceea ce privește Oferta dată.

Numărul de valori mobiliare ce constituie obiectul Ofertei de preluare:

Oferta de preluare vizează achiziționarea a 8,308,673 acțiuni emise de BC „VICTORIABANK” SA, ceea ce constituie 33,23% din numărul total de acțiuni ordinare nominative cu drept de vot.

Prețul propus pentru o valoare mobiliară:

Prețul oferit pentru o valoare mobiliară constituie 78,21 lei (șaptezeci și opt lei 21 bani).

Termenul de acțiune al Ofertei de preluare:

Oferta de preluare este valabilă pentru o perioadă de 70 (șaptezeci) zile calendaristice și este cuprinsă între 14/02/2018 și 24/04/2018.

Identificarea Intermediarului ofertei:

Intermediarul ofertei este Banca Comercială „VICTORIABANK” S.A., cu sediul: MD-2004, R. Moldova, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 141, IDNO-cod fiscal 1002600001338, Licență de societate de investiții de categoria „C”, seria CNPF nr. 000820, din 15.03.2015, telefoane de contact: 022-57-63-50, 022-57-63-51, 022-57-63-54, e-mail: valori.mobiliare@vb.md.

ATENȚIE: CITIȚI PROSPECTUL OFERTEI DE PRELUARE ÎNAINTE DE A VINDE!

Date despre locul și perioada de timp în care doritorii pot lua cunoștință și obține prospectul ofertei de preluare obligatorie:

ACTIONARII pot lua cunoștință cu prospectul ofertei de preluare obligatorie în formă electronică pe pagina web www.victoriabank.md sau la sediul Intermediarului BC „VICTORIABANK” SA pe adresa: mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 141, biroul 201, să-l obțină în mod gratuit pe suport de hârtie și primi informații suplimentare, în fiecare zi lucrătoare pe parcursul perioadei de acțiune a ofertei între orele 09.00-12.30 și 14.00-16.00.

Locul unde pot fi depuse contraoferte de vânzare:

ACTIONARII, care acceptă condițiile Ofertei de preluare obligatorie, pot primi Formularul de vânzare la sediul intermediarului în fiecare zi lucrătoare între orele 09.00-12.30 și 14.00-16.00. În ultima zi a perioadei de valabilitate a ofertei de preluare, programul de primire a Formularelor de vânzare va fi între orele 09.00-12.30.

Documente care trebuie prezentate:

- Extrasul din Registrul acționarilor al Emitentului, eliberat de Societatea de regisru „Grupa Financiară” S.A. (sediul: mun. Chișinău, str. Ismail, 88/1, tel. 022-27-18-45), care atestă calitatea de acționar și numărul de acțiuni deținute, precum și faptul că acțiunile sunt libere de orice restricții;
- Pentru acționarii persoane fizice, actul de identitate, iar în cazul reprezentanților acestora și procura perfectată conform legislației;
- Pentru acționarii persoane juridice, actul de constituire (care confirmă organul competent de aprobare a deciziilor de înstrăinare a valorilor mobiliare), certificatul înregistrării de stat, estras din Registrul de stat al persoanelor juridice, decizia organului de conducere competent privind înstrăinarea în cadrul ofertei a acțiunilor și acordarea de imputerniciri, procura și actul de identitate al reprezentantului (după caz).

Achitarea prețului valorilor mobiliare, care constituie obiectul Ofertei, se va efectua de către Intermediar prin virament la conturile acționarilor vânzători începând cu a patra zi lucrătoare din data înregistrării tranzacției la Bursa de Valori a Moldovei. ACTIONARII vânzători vor primi prețul valorilor mobiliare cu reținerea comisioanelor și taxelor de tranzacționare specificate în ordinea de vânzare.

Ofertant:

VB Investment Holding B.V.

Intermediar: B.C. „VICTORIABANK” S.A.

**În atenția acționarilor
SA «Floarea Soarelui»**

Consiliului societății anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. „Floarea Soarelui”. Adunarea va avea loc cu prezența acționarilor la data de 02 martie 2018 pe adresa: str. 31 August, 6, mun. Bălți. Adunarea se va începe la ora 11 și 15 minute. Înregistrarea participanților: de la ora 10.00 pînă la ora 11.00.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la încheierea unor tranzacții.
2. Cu privire la acordarea imputernicirilor la semnarea tranzacțiilor.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunarea este întocmită conform situației din 12.02.2018. Cu materialele ordinei de zi acționarii pot lua cunoștință în zilele de lucru, începând cu 20.02.2018 de la orele 10 pînă la 16 pe adresa: str. 31 August, 6, mun. Bălți.

Pentru înregistrare acționarii vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții – și procura înlocuită conform prevederile legislației.

**Relații la tel.: (231)5-26-49.
Directorul General**

S.A. „Drumuri Cahul”

invită

CAPITAL

Двуязычное издание Национальной комиссии по финансовому рынку

Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку

НБМ покупает валюту
на рынке и повышает
ликвидность банков

Обозреватель финансового рынка

Market

<http://www.capital.market.md>

Среда, 14 февраля 2018 г.

Nr.6 (730)

Цена 7 леев

2

3

4

Деятельность организаций по небанковскому кредитованию будет регулироваться новым законом

На прошлой неделе Парламент в последнем чтении большинством голосов утвердил новый закон, который будет регулировать деятельность организаций по небанковскому кредитованию. Цель документа заключается в обеспечении развития сферы небанковского кредитования, в том числе путем предупреждения излишних рисков в системе, а также увеличения доступа физических и юридических лиц к финансовым ресурсам.

Закон содержит условия допуска к деятельности небанковского кредитования, устанавливает правовой статус и особенности учреждения и функционирования организаций по небанковскому кредитованию, предусматривает условия защиты законных прав и интересов кредиторов, доноров, клиентов и учредителей.

Инициатором законопроекта выступила Национальная комиссия по финансовому рынку в целях пересмотра правовой базы в сфере небанковского кредитования и реструктуризации субъектов – операторов рынка, а также реформирования сектора путем снижения системных рисков и защиты прав потребителей услуг, ограниченного надзора за этими организациями, минимального регулиро-

Продолжение на стр.2

Вы являетесь АКЦИОНЕРОМ Банка
или страховой компании?

В период 18 декабря 2017 г. – 23 февраля 2018 г. Национальная комиссия по финансовому рынку проводит кампанию по общественному информированию акционеров банков и страховых компаний в целях проверки и подтверждения целостности записей в реестрах владельцев ценных бумаг, касающихся принадлежащих им акций.

В целях проверки/подтверждения права собственности на принадлежащие акции в банке и/или страховой компании Национальная комиссия призывает акционеров сотрудничать с ответственными учреждениями (Национальной комиссией по финансовому рынку, держателями реестров, банками, страховыми компаниями) для разъяснения и принятия необходимых мер.

БУДЬ АКТИВЕН

Не позволяй другим
решать судьбу твоих
акций!

Национальная Комиссия по
Финансовому Рынку призывает тебя
позвонить 0 800 000 17
с понедельника по пятницу,
8:30 - 17:30

Звонки БЕСПЛАТНЫ
по всей территории
Республики Молдова!

Список
БАНКОВ

1. АО Banca Comercială Română Chișinău
2. КБ Banca de Finanțe și Comerț AO
3. КБ Comerțbank AO
4. КБ Energbank AO
5. КБ EuroCreditBank AO
6. КБ Eximbank-Gruppo Veneto Banca AO
7. КБ Mobiasbancă-Groupe Societe Generale AO
8. КБ Moldindconbank AO
9. КБ Moldova-Agroindbank AO
10. КБ ProCreditBank AO
11. КБ VictoriaBank AO

Список
СТРАХОВЫХ КОМПАНИЙ

1. CK Acord Grup SA
2. CK Alliance Insurance Group AO
3. MCK Asito AO
4. CK Asterra Grup AO
5. CK Auto-Siguranță AO
6. CK Donaris Vienna Insurance Group AO
7. CK Galas AO
8. CK Garanție AO
9. CK Generale Asigurări AO
10. СП CK Grawe Carat Asigurări AO
11. CK Intact Asigurări Generale AO
12. CK Klassika Asigurări AO
13. CK Moldasig AO
14. СП Moldcargo AO
15. CK Moldova Astrovaz AO
16. СП MCK Transelit AO

Деятельность организаций по небанковскому кредитованию будет регулироваться новым законом

Продолжение. Начало на стр. 1

вания требований к уставному и собственному капиталам, требований к классификации кредитов и созданию резервов по убыткам, механизма защиты получателей продуктов небанковского кредитования и лизинга.

Документ регулирует особенности учреждения и деятельности организаций небанковского кредитования, в том числе виды основной профессиональной деятельности, разрешенной для осуществления. В частности, предусмотрена процедура выдачи предварительного согласия перед регистрацией в Государственном реестре юридических лиц и последующей регистрацией в Реестре авторизованных организаций небанковского кредитования, который ведет НКФР.

Согласно новым положениям, небанковский кредит представляет собой обязательство выдать деньги в виде займа с условием его возврата, выплаты процентов и/или других сопутствующих выплат. Кроме того, организация небанковского кредитования является акционерным обществом или обществом с ограниченной ответственностью, профессионально осуществляющим деятельность по выдаче небанковских кредитов и финансового лизинга.

В обсуждении законопроекта приняли участие представители профильных компаний, гражданского общества и государственных учреждений, чья деятельность связана с данной сферой.

Профессиональная парламентская комиссия согласилась с изменением списка процедур, подлежащих государственной регистрации путем выдачи предварительного согласия Национальной комиссии по финансовому рынку. Только учреждение, реорганизация, ликвидация или приостановление деятельности организаций небанковского кредитования будут проходить после выдачи предварительного согласия НКФР. Остальные изменения в учредительных документах и соответствующие записи информации в Государственном реестре юридических лиц будут проходить при простом уведомлении НКФР. Также был сокращен срок выдачи согласия НКФР с 30 до 15 рабочих дней.

Принятые поправки направлены на повышение прозрачности организаций небанковского кредитования путем опубликования на сайте НКФР всех учредителей, исключив ранее предлагаемую минимальную долю лиц, владеющих 5% уставного капитала.

Кроме того, были приняты поправки об обязательном аудите

этих организаций. Изменился размер минимального актива, зарегистрированного по состоянию на отчетный период, с 25 млн леев до 50 млн леев, данное положение обязывает проведение обязательного аудита. Предусмотрены и другие пруденциальные и непруденциальные требования к организациям небанковского кредитования.

Согласно новому закону, эти организации, как другие профессиональные участники небанковского финансового рынка, будут платить регуляторные платежи в размере до 0,1% от суммы среднегодового сальдо зарегистрированных небанковских кредитов и финансового лизинга, но не менее 5000 леев.

В настоящее время на местном рынке действует свыше 170 организаций по микрофинансированию.

Минимальный уставный капитал организаций по небанковскому кредитованию установлен в размере 300 тысяч леев.

Закон вступит в силу 1 июля этого года. Правительство и НКФР в течение 6 месяцев с момента опубликования должны представить Парламенту предложения о принятии законодательства в соответствие с этим законом.

Лилия АЛКАЗЭ

В Молдове планируется улучшить управление госсредствами и изменить роль Финансовой инспекции

Это предусматривает одобренная Правительством и опубликованная в Monitorul Oficial Программа развития государственного внутреннего финансового контроля в РМ на 2018 – 2020 гг. и План действий по ее внедрению.

Концепт государственного внутреннего финансового контроля, включая системы финансового управления и контроля, предполагает радикальное изменение в культуре управления и менеджменте публичных ресурсов.

Как отмечается в документе, менеджеры всех уровней публичных субъектов несут ответственность за свою деятельность не только в области политики и операционных процессов, но и в области финансового менеджмента и контроля.

Цель концепции государственного внутреннего финансового контроля в повышении управленческой ответственности, она сфокусирована на трех элементах: финансовом менеджменте и контроле, внутреннем аудите и центральном управлении по гармонизации (подразделение Минфина, ответственное за разработку и мониторинг политики в области государственного внутреннего финансового контроля).

В Минфине указывают, что предыдущая программа развития государственного внутреннего финансового контроля не достигла в полном объеме общей цели – укрепления управленческой ответственности для оптимального управления ресурсами.

Одной из главных задач новой программы является интегрирование финансового менеджмента и контроля в операционные, финансово-экономические процессы и процессы поддержки – от этапа планирования деятельности и ресурсов до исполнения бюджета и выполнения операционных планов и до их мониторинга и отчетности.

Согласно новой программе, Финансовая инспекция будет выполнять другую роль: обязательства по финансовой инспекции, которые в настоящее время выполняются по требованию правоохранительных органов, будут переданы правоохранительным органам, а их результаты станут более эффективными. Обязательств проводить инспекции по обращению других лиц, кроме правительства, больше не будет. Оставшиеся обязанности будут преобразованы в финансовое инспектирование соответствия исполнения бюджета по требованию министра финансов.

Дополнительно будет создана функция аудита на уровне правительства, которая предоставит гарантию функциональности основных областей менеджмента публичных финансов, исходя из области компетенции Минфина. Более четкое разделение этих задач вместе с профессионализацией персонала создаст устойчивую основу для укрепления систем менеджмента публичных финансов; предотвращения и выявления ошибок и нарушений; возмещения денег и присвоенных активов.

В Молдове повысится стоимость полисов внутреннего и внешнего обязательного страхования автогражданской ответственности

Это предусматривают изменения в постановление Национальной комиссии по финансовому рынку о страховых премиях обязательной автогражданской ответственности, опубликованные на прошлой неделе в Monitorul Oficial.

Согласно документу, НКФР увеличила долю нагрузки в базовой страховой премии при внутреннем и внешнем обязательном страховании автогражданской ответственности с 0,5 до 1%. Кроме того, незначительно увеличен размер базовой страховой премии по внутреннему обязательному страхованию автогражданской ответственности (ОСАГО) – с 760 до 766 леев (+0,8%), а также размер базовой премии по внешнему обязательному страхованию автогражданской ответственности («Зеленая карта») для Зоны 2 (Украина, Беларусь и Россия) – с 260 до 261 евро в год (+0,4%) и Зоны 3 (все страны международной системы «Зеленая карта») – с 580 до 586 евро в год (+1%). Размер базовой премии для Зоны 1 (Украина и Беларусь) не изменился (38 евро в год).

НКФР пока не объяснила причину данных изменений. Как сообщало ранее агентство InfoMarket, последний раз базовая премия для расчета стоимости полисов внутреннего и внешнего страхования автогражданской ответственности была повышена 1 октября 2017 г. Тогда базовая страховая премия для внутреннего обязательного страхования автогражданской ответственности была увеличена с 735 до 760 леев в год (+3,4%). Базовая страховая премия для расчета страховок «Зеленая карта» была увеличена для всех зон: Зона 1 (Украина и Беларусь) – с 35 до 38 евро в год (+8,5%), Зона 2 (Украина, Беларусь и Россия) – с 215 до 260 евро в год (+20,9%), Зона 3 (все страны международной системы «Зеленая карта») – с 563 до 580 евро в год (+3%).

InfoMarket

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку, состоявшегося 12 февраля 2018 года, были приняты следующие решения.

Рассмотрев представленные документы, на основании положений Закона о Национальной комиссии по финансовому рынку Административный совет НКФР принял решение зарегистрировать в Государственном реестре ценных бумаг:

– уменьшение уставного капитала акционерного общества BIG & COMPANIE на 70366 леев путем аннулирования 70366 казначейских акций. Уставный капитал компании после уменьшения составит 20000 леев (20000 простых именных акций номинальной стоимостью 1 лей);

– исключение и аннулирование ценных бумаг, выпущенных ранее акционерными обществами MOLDSISTEMAUTOMATICА в количестве 10557 простых именных акций и INTREPRINDEREEA DE DESERVIRE TEHNICĂ DIN BARDAR в количестве 182585 простых именных акций – обе в результате реорганизации путем преобразования в общество с ограниченной ответственностью.

Подготовил Б. Ерушевски

Проект госбюджета Молдовы на 2019 г. планируется рассмотреть и принять в Парламенте до конца весенне-летней сессии

Об этом заявил премьер-министр Павел Филип по итогам совместного заседания Парламента и Правительства. Он отметил, что это необходимо для того, чтобы исключить опасность возможного затягивания с принятием Закона о госбюджете на 2018 г. из-за предстоящих парламентских выборов.

«Мы хотим обязательно войти в новый год с утвержденным бюджетом», – сказал премьер.

В свою очередь министр финансов Октавиан Армашу в ходе заседания сказал, что проект Закона о госбюджете на 2019 г. намечено принять на уровне правительства в июне, чтобы утвердить его в парламенте до конца июня. После этого Минфин готов представить и поправки в Закон о госбюджете на 2018 г. на основе актуализированных прогнозов макроэкономических показателей и динамики поступлений в казну.

Павел Филип: Одним из главных приоритетов деятельности Кабмина и Парламента в 2018 г. станет выполнение условий для получения второго и третьего траншей макрофинансовой помощи ЕС

Об этом премьер-министр заявил по итогам первого в этом году совместного заседания Парламента и Правительства, на котором члены Кабмина и депутаты установили общие цели и приоритеты на 2018 г., договорившись о синхронизации своих действий, обсудили законодательную повестку дня и обязательства перед партнерами по развитию.

Премьер отметил необходимость поддержки Парламента в вопросе утверждения целого ряда приоритетных проектов для внедрения реформ, согласованных с МВФ и ЕС. Он выразил абсолютную уверенность, что, несмотря на год выборов, властям удастся, если они ускорятся с начала года, сделать больше, чем раньше.

В числе других приоритетов были названы пакеты законов, необходимых для реформирования судебной и пенсионной систем, сферы энергетики, области здравоохранения, прав человека и верховенства закона, законодательства в области СМИ, борьбы с коррупцией, банковско-финансового сектора, развития дорожной инфраструктуры и т. д.

Одной из важных целей было названо строительство газопровода Унгены – Кишинев для завершения подключения Молдовы к европейской газовой системе через Румынию.

Спикер Андриан Канду призвал соблюдать сроки передачи и рассмотрения законопроектов, отметив необходимость сотрудничества постоянных комиссий и фракций с авторами законодательных инициатив.

На совместном заседании Правительства и Парламента представлены приоритеты Минэкономики и инфраструктуры

Глава ведомства Кирилл Габурич рассказал участникам заседания, что в 2018 г. Минэкономики планирует сосредоточить свое внимание на семи ключевых областях: развитии дорожной инфраструктуры, привлечении инвестиций, реализации соглашений о свободной торговле, обеспечении энергобезопасности, внедрении реформы регулирования, повышении эффективности госпредприятий и развитии сферы коммуникаций.

В частности, в этом году будет реорганизован Дорожный фонд, что позволит более эффективно ремонтировать и обслуживать дороги. Привлечение инвестиций, в том числе путем развития IT-парков, будет осуществляться через более активное сотрудничество с дипломатическими службами Молдовы за рубежом.

Помимо выполнения всех положений соглашения о свободной торговле Молдовы с ЕС, планируется заключить аналогичные документы с Китаем, ОАЭ, Катаром, Японией и Египтом.

В области энергобезопасности Минэкономики и инфраструктуры сконцентрируется на развитии энергоэффективности и диверсификации источников энергии, в том числе благодаря вводу в эксплуатацию газопровода Унгены – Кишинев.

Продолжится работа по регуляторной реформе – сократится число разрешительных документов, начнет полноценную работу «единого окна».

InfoMarket

НБМ покупает валюту на рынке и повышает ликвидность банков

Валютные резервы НБМ в январе 2018 г. выросли на \$100,24 млн (+3,6%), составив на 31 января около \$2 млрд 903,5 млн.

Об этом сообщил Нацбанк Молдовы, отметив, что в отчетный период увеличению официальных резервных активов НБМ способствовали следующие факторы: осуществление интервенций на внутреннем валютном рынке в виде покупки валюты – валютные операции типа swap на внутреннем валютном рынке на сумму \$44,54 млн (эквивалент 36,39 млн евро); чистые интервенции на внутренний валютный рынок в виде покупки валюты – \$38 млн; увеличение обменных курсов валют, входящих в состав валютных резервов по отношению к доллару США – \$34,75 млн; прибыль от управления валютными резервами – \$3,11 млн; чистые поступления в пользу Директората кредитной линии – \$0,95 млн; получение Минфином кредитов и грантов для реализации инвестиционных проектов – \$0,39 млн.

В то же время за отчетный период на уменьшение официальных резервных активов НБМ повлияли следующие факторы: платежи, относящиеся к обслуживанию внешнего публичного долга Молдовы – \$15,54 млн; чистые платежи, относящиеся к обязательным резервам лицензированных банков в иностранной валюте – \$4,49 млн; платежи Минфина – \$1,15 млн; переоценка ценных бумаг инвестиционного портфеля – \$0,04 млн; другие платежи – \$0,28 млн.

Национальный банк Молдовы видит на рынке предпосылки для дальнейшего постепенного снижения процентных ставок по кредитам. Об этом на брифинге заявил вице-президент банка Владимир Мунтяну, сказав, что такому благоприятному для экономики процессу способствуют два очевидных фактора – макроэкономическая стабильность и ликвидность банков.

«Данные факторы с учетом снижения базовой ставки способствовали тому, что на протяжении 2017 г. показатель средневзвешенной процентной ставки по кредитам снизился с 12,35 до 9,8%», – отметил Мунтяну, указав на уменьшение НБМ базовой ставки, которая положительно влияла на процесс снижения ставок по кредитам.

По его словам, во второй половине 2017 г. был замечен рост кредитов в валюте, достигший к концу года 7%, а в целом показатель роста вновь выданных кредитов по итогам четвертого квартала составил 10%.

Думитру Пынти из Expert Grup считает, что хотя национальная экономика подает сигналы роста, в банковском секторе по-прежнему отмечаются скромные результаты. Заметно оживление процесса кредитования в сфере выдачи новых кредитов, но и возврат прежних кредитов идет быстрыми темпами. Сальдо выданных кредитов по состоянию на конец декабря 2017 года составило 33,5 млрд леев, что составляет всего 42% от совокупных банковских активов. В то же время увеличение динамики кредитной деятельности отмечается в сегменте потребительских кредитов для физических лиц, в то время как для юридических лиц наиболее динамичным является сектор кредитов под торговлю.

Часть банков проводят консервативную политику по вопросу выдачи кредитов. По словам Д. Пынти, на успехах иностран-

ных банков BCR Chișinău и BC Eximbank негативно отразились низкая прибыльность и высокая доля неудачных кредитов. Таким образом, хотя у этих банков высокий уровень капитала, они ведут осторожную инвестиционную политику, вызывающую на сегодняшний день высокие расходы за выгоду и сниженную эффективность общей деятельности банков.

«Вступление в силу поправок к закону о гарантировании депозитов физических лиц 1 января 2018 г., которые повышают лимит гарантирования с 6 до 20 тыс. леев, являются хорошей новостью для вкладчиков, но доверия к банковской системе Молдовы они так и не вернули», – считает эксперт Института развития и социальных инициатив (IDIS) Viitorul Ион Торя.

Он отметил в своем исследовании, что, «несмотря на увеличение гарантит, граждане предпочитают краткосрочные депозиты долгосрочным, что не способствует стимуляции экономического развития республики, и основная причина этого – сохранившийся страх после кражи из банков миллиарда».

«Стоит учесть и то, что если Фонд гарантирования депозитов в банковской системе еще до введения поправок составлял 339 млн леев или 12% от общего объема депозитов, гарантированных физическим лицам, он так и не стал надежным инструментом, который смог бы вернуть доверие вкладчиков», – сказал эксперт.

Хотя спрос на банковские кредиты снижается и поддерживается только физическими лицами (потребительские кредиты), средняя процентная ставка в банковской системе по выданным займам снижается. Согласно последним данным, в декабре 2017 года средняя процентная ставка по новым кредитам в национальной валюте составила 9,58%, снизившись на 2,16 процентного пункта по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года. В то же время, по сравнению с предыдущим месяцем, средневзвешенная процентная ставка по кредитам в национальной валюте снизилась на 0,30 процентного пункта.

Самыми привлекательными кредитами стали кредиты, выданные на срок от 2 до 5 лет. В декабре 2017 года их доля составила 42,36% от совокупного объема кредитов в национальной валюте, выданных под среднюю процентную ставку в 9,17% (что на 0,40 процентного пункта меньше, по сравнению с предыдущим месяцем).

Кредиты, выданные юридическим лицам, составили 68,34% совокупного объема новых кредитов в национальной валюте, средняя процентная ставка которых равна 9,73%. В то же время физическим лицам были выданы кредиты в национальной валюте под среднюю ставку 9,26%.

Средневзвешенная процентная ставка по новым кредитам в иностранной валюте составила 4,66%, что на 0,63 процентного пункта меньше, по сравнению с декабрем 2016 года. По сравнению с предыдущим месяцем, средняя ставка снизилась на 0,25 процентного

пункта. За отчетный месяц новые кредиты в иностранной валюте были в основном представлены кредитами для юридических лиц по средней процентной ставке 4,65%, составив 99,38% от общей суммы валютных кредитов.

«Вступление в силу поправок к закону о гарантировании депозитов физических лиц 1 января 2018 г., которые повышают лимит гарантирования с 6 до 20 тыс. леев, являются хорошей новостью для вкладчиков, но доверия к банковской системе Молдовы они так и не вернули», – считает эксперт Института развития и социальных инициатив (IDIS) Viitorul Ион Торя.

Он отметил в своем исследовании, что, «несмотря на увеличение гарантит, граждане предпочитают краткосрочные депозиты долгосрочным, что не способствует стимуляции экономического развития республики, и основная причина этого – сохранившийся страх после кражи из банков миллиарда».

«Стоит учесть и то, что если Фонд гарантирования депозитов в банковской системе еще до введения поправок составлял 339 млн леев или 12% от общего объема депозитов, гарантированных физическим лицам, он так и не стал надежным инструментом, который смог бы вернуть доверие вкладчиков», – сказал эксперт.

По его мнению, «из-за того, что банковский сектор не восстановил свою «докризисную» репутацию, республика упускает прекрасную возможность для кредитования экономики из-за денежных переводов трудовых мигрантов – вместо того, чтобы идти на инвестиции в развитие производства, они идут только на личное потребление.

МОБИАСБАНКА ОБОШЕЛ VICTORIABANK ПО ДОСТИЖЕНИЯМ

В списке самых успешных банков, составленном Expert Grup, первые четыре места занимают банки системного значения для национальной финансовой системы – Moldova Agroindbank (MAIB), Mobiasbanca, Moldindconbank (MICB) и Victoriatbank. Результаты этих банков остаются неизменными. Показатели капитала и ликвидности находятся около средних показателей по системе в целом, но немного выше рекомендуемых пределов. Негативное влияние на конечные результаты банков MAIB, MICB и VB оказали показатели качества активов и объем неудачных кредитов выше среднего по сектору, что может быстро отразиться и на качестве других показателей.

Надо отметить, что эти банки действуют в немного других условиях, так как в них применяется специальный режим надзора, который предполагает более строгую переоценку и классификацию активов.

Виктор УРСУ

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.
E-mail: info@cnpf.md

Объявление НКФР

Во исполнение положений статьи 6 Закона №192-XIV от 12.11.1998 г. „О Национальной комиссии по финансовому рынку”, Национальная комиссия по финансовому рынку сообщает банковские реквизиты, куда должны переводиться сборы и регуляторные платежи для обеспечения функционирования:

Фискальный код 1007601001293; ВС “Victoriabank” S.A., филиал №11; Банковский код VICBMD2X883; Банковский счет IBAN MD24VI00002251311138MDL

В Молдове клиенты ОВК смогут аннулировать операции обмена валют в течение 30 минут

Это предусматривают одобренные Правительством поправки в прежние постановления, внесенные для реализации соответствующих положений измененного ранее Закона о валютном регулировании.

Поправки четко оговаривают право клиента учреждения по валютному обмену требовать отзыва обменной валютной операции до ее завершения, а также в течение 30 минут после ее завершения. В последнем случае должны соблються еще определенные условия: в указанный период курс купли-продажи валюты не был изменен, требование отзыва осуществляется не менее чем за 30 минут до окончания рабочего дня учреждения по валютному обмену.

Оговорено, что обменная валютная операция считается завершенной после получения клиентом денежных средств и кассового чека или другого предусмотренного налоговым законодательством документа.

Отсчет 30-минутного срока производится со времени, указанного в кассовом чеке (другом документе). Отзыв обменной валютной операции после ее завершения осуществляется на основании письменного заявления клиента, к которому прилагается кассовый чек или другой предусмотренный налоговым законодательством документ.

Учреждение по валютному обмену обязано вернуть клиенту денежные средства, полученные в рамках отзванной операции по валютному обмену, сразу после подачи заявления на отзыв, а в случае если оно не располагает необходимыми денежными средствами, – не позднее следующего рабочего дня.

Молдова призывает иностранные IT-компании инвестировать в нашу страну

Как сообщили в Министерстве экономики и инфраструктуры, такой призыв озвучил глава ведомства Кирилл Габурич на встрече с группой иностранных инвесторов, специализирующихся в области информационных технологий и электроэнергии, которые проявили интерес к расширению своей деятельности в Молдове.

Потенциальные инвесторы оценили преимущества, которые представляют законодательные изменения в сфере IT, и создание первого в стране IT-парка – Moldova Park IT.

Кирилл Габурич заявил, что Молдова должна стать раем для IT-компаний. «Мы предпримем необходимые меры, чтобы создать благоприятные условия для развития этого бизнеса», – подчеркнул министр.

В свою очередь госсекретарь Виталий Тарлев рассказал о законодательстве, касающемся функционирования IT-парков, налоговых льготах и упрощенном взаимодействии с государственными и виртуальным режиме деятельности в IT-парках. Также было рассказано об упрощении предоставления и продления права на временное пребывание и отмену разрешений на работу для иностранных инвесторов и высококвалифицированных сотрудников IT-компаний.

Напомним, что уже более 50 компаний присоединились к Moldova IT Park.

InfoMarket

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpres: 67770. Poșta Moldovei: PM21700

Издатель: CAPITAL MARKET I.S.

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку

Административный совет:

Председатель: Нина ДОСКА,

Елена ВАСИЛАКЕ, Михай ДОРУК,

Рамона НЕКУЛЧА, Виктор МАРТЫНЕНКО.

Главный редактор:

Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:

Лилия АЛКАЭЭ

Специалист по связям с общественностью

Борис ЕРУШЕВСКИ

Прием объявлений и отчетов:

ziarulcm@gmail.com

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115. (угол бул. Штефан чел Маре)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL

BC “Victoriabank”, SA, fil.11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информационных агентств “Moldpres” и “InfoMarket”.

Статьи, помеченные знаком **■**, публикуются на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах “Capital Market”, отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии “Edit Tipar Grup” SRL

Наводнят ли иностранцы рынок труда Республики Молдова?

Иностранные работники заполнят рынок труда Республики Молдова. Им будут платить больше, чем местным работникам. Безработица возрастет.

Именно так отреагировали некоторые на решение Правительства утвердить новый список приоритетных профессий, включающий 127 наиболее востребованных видов профессий на рынке труда Республики Молдова, которыми смогут заниматься мигранты, находящиеся в нашей стране. Иностранцам, работающим на основе этого списка, не потребуется разрешение на работу, достаточно будет временной визы в целях трудоустройства.

Так заполнят ли иностранцы рынок рабочей силы Молдовы? Достаточно ли у нас квалифицированной рабочей силы, на которую есть спрос, особенно в иностранных компаниях? И смогут ли работодатели предложить достойную оплату труда, которая привлечет иностранцев?

В основу разработки списка этих профессий легло три критерия:

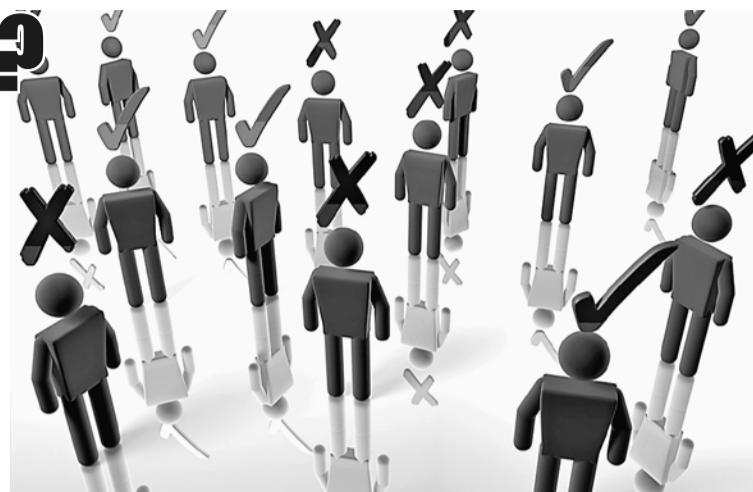
1) профессии, по которым количество вакансий, зарегистрированных Национальным агентством по занятости рабочей силы, превышает 100 единиц;

2) профессии, по которым соотношение между количеством зарегистрированных рабочих мест и числом зарегистрированных безработных в этой сфере составляет не менее 2 к 1;

3) в виде исключения в список могут вноситься профессии, признанные приоритетными органами центральной публичной власти, специализирующимися в данной области.

В целом это профессии в тех областях, в которых наблюдается дефицит местной рабочей силы. Непопулярными среди безработных вакансиями по состоянию на 2017 год являются: инженер-строитель, инженер-электрик, медицинский ассистент, графический и мультимедийный дизайнер, программист, специалист по компьютерным сетям, швея (легкая промышленность), водитель, врач, помощник воспитателя (персонал в сфере дошкольного, начального и гимназического образования), сортировщики и контролеры качества продуктов, бетонщик, сборщик автомобильных кабелей, неквалифицированный работник в сельском хозяйстве. Это лишь несколько из 127 профессий, на которые есть предложения, но нет спроса, и они включены в список приоритетных профессий. На самом деле это не самые высокооплачиваемые рабочие места, даже наоборот.

Кто желает устроиться на работу за 2000-3000 или даже 5000 леев в месяц? А ведь уровень неиспользования рабочей силы высок. Национальное бюро статистики по состоянию на конец третьего квартала 2017 года сообщило, что неиспользованный экономический потенциал составляет 116,9 тысяч человек. Безработица среди молодежи (15-24 лет) составила 12,6%, а в текстильном секторе было занято 14,8% от общего числа лиц, занятых в экономике (1264,1 тысяч), у 37,7% было нелегальное рабочее место в целях получения дополнительной заработной платы, что позволяет обеспечить более или менее достойную жизнь.

Социологический анализ, проведенный компанией Magenta Consulting, показал, что когда принимается решение о трудоустройстве, молодежь чаще всего ожидает зарплату в размере 5000 леев, хотя и понимает, что работодатель даст не более 4000 леев. Ожидания сельской молодежи еще выше в отношении минимальной зарплаты, за которую они согласны работать – 5000 леев против 4750 леев для городской молодежи. По данным анализа, выпускники высших учебных заведений не согласны на заработную плату ниже 5000 леев.

Другая проблема заключается в том, что чаще всего спрос на рабочую силу не пересекается с предложением. Работодатели предлагают одно, а те, кто находится в поисках работы, хотят совсем другого.

Еще хуже ситуация с квалифицированной рабочей силой. Уже давно превратилось в утверждение, что у нас хорошо подготовленная дешевая рабочая сила.

В 2012 году предложения на рабочую силу от немецкой компании Draexlmaier, самого крупного инвестора Свободной экономической зоны Бельц, и фирмы Danube Logistics, управляющей Международным портом Джурджулешти, встретил очень низкой спрос среди населения.

С тех пор прошло пять лет, и положение ничуть не улучшилось. Вот что написал после решения правительства экономист Вячеслав Ионицэ: «Помните сказочку: в Молдове квалифицированная и дешевая рабочая сила. И вот уже официально. В Молдове нет рабочей силы. Правительство предложило проект, упрощающий процедуру найма определенных категорий лиц на работу. Какие отрасли более всего страдают от отсутствия рабочей силы, по мнению правительства?

1. Медицина. Почти все наши уехали из страны, так что надежда только на импорт врачей.

2. Работники в сфере автомобилестроения. В последние годы компании этой отрасли благодаря свободным экономическим зонам создали более 12 тыс. рабочих мест. В 2018 году они намерены открыть еще около 10 тыс. рабочих мест. А работников взять неоткуда.

3. Дорожные рабочие. Если в 2018 году планировалось инвестировать в дороги, то появляется проблема: нет рабочих».

Нельзя не согласиться с В. Ионицэ, утверждающим, что главной проблемой в сфере привлечения инвестиций в последующие годы станет именно отсутствие квалифицированной рабочей силы. Поэтому срочно требуется «развивать профессиональные школы, их возможности по подготовке рабочих согласно новым требованиям инвесторов».

Эксперт Виорика Антонова считает, что, «к сожалению, местный

рынок труда серьезно страдает от падения квалификации в пользующихся спросом отраслях экономики, в том числе и медицине. В проектах восстановления инфраструктуры (дороги, водопроводы и т. д.), осуществляемых на деньги доноров, нет квалифицированного персонала. Звучит странно, но на рынке труда у нас то, что мы готовим в сфере образования. Ответ на вопрос лежит глубже, чем в этих явлениях рынка труда, которые сами по себе представляют результат системы образования».

Давно ведется обсуждение реформы системы профессионального образования, так как здесь обучение осуществляется без учета требований рынка труда. Другой мерой должно стать лучшее планирование подготовки кадров с тем, чтобы спрос и предложение на рынке труда совпадали. Вопрос эффективного использования человеческих ресурсов требует научно обоснованных прогнозов в сфере подготовки кадров. Кроме того, необходимо стимулировать более активное участие хозяйствующих субъектов в процессе подготовки и повышения квалификации кадров.

Проблемы, стоящие перед рынком труда, надо широко обсуждать, особенно на фоне продолжающейся миграции населения.

Что касается иностранцев, даже если они получат определенные льготы, вроде освобождения от получения разрешения на работу, они не наводнят рынок труда Молдовы. Они будут работать на основе временной рабочей визы на период в один год с возможностью ее продления.

Согласно официальной статистике, в настоящее время в нашей стране насчитывается примерно 50 тысяч вакантных рабочих мест. А количество безработных, рассчитанное согласно определению Международного бюро труда, составило по состоянию на конец третьего квартала прошлого года 44,6 тысячи. То есть, оставшись без работы, сотни человек, особенно молодежь, не торопятся занимать вакансии. Приедут иностранные работники на эти места? Не думаю. Также нереальным мне кажется утверждение, «кто может предсказать объем миграции в Республику Молдова в следующие 10-15 лет? Я не удивлюсь, если население возрастет на 1-1,5 млн за счет мигрантов. И в 2050 году в Молдове будет проживать 4-5 млн, хотя молдаване будут в меньшинстве – 30 процентов».

Сегодня мигранты не останавливаются в Южной и Восточной Европе, они стремятся в Западную Европу. Пройдет много лет, пока Республика Молдова станет привлекательной для большого числа мигрантов, а не для нескольких десятков или даже сотен.

Влад БЕРКУ

USAID продолжит оказывать финансовую и техническую помощь Молдове для создания и развития IT-парков

Как сообщили в Министерстве экономики и инфраструктуры, об этом заявила глава миссии USAID в Молдове Карен Хиллиард на встрече с главой молдавского ведомства Кириллом Габуричем. Она также рассказала, что USAID будет способствовать привлечению иностранных инвесторов в Молдову.

В ходе обсуждения создания и расширения IT-парков Кирилл Габурич заверил, что власти Молдовы приложат все усилия для того, чтобы сделать IT-сектор страны конкурентоспособным.

Напомним, что первый IT парк – Moldova IT-Park заработал с 1 января 2018 г. Он создан на 10 лет и, как ожидается, за это время привлечет в качестве резидентов около 400 IT-компаний. Задачами IT-парка являются: предоставление консультаций и оказание поддержки для новых IT-компаний; рост объема инвестиций в IT-компании, которые являются резидентами парка; увеличение числа инновационных продуктов, разрабатываемых резидентами; установление партнерства, в том числе международного, для обмена знаниями и технологиями в области IT, с привлечением иностранных экспертов. IT-парк представляет собой виртуальный парк с возможностью создания в перспективе и его физической инфраструктуры.

Винодельческая компания Purcari Wineries (Молдова) успешно закрыла IPO на бухарестской фондовой бирже

Как отмечается в материалах Фондовой биржи Бухареста, в рамках первичной публичной оферты на продажу выставляется 9,8 млн или 49% акций Purcari Wineries при ценовом диапазоне предложения от 19 до 28 румынских леев за акцию. Подписка на акции проводилась в период с 29 января по 8 февраля.

Как отмечается, окончательная цена предложения составила 19 румынских леев за акцию, и была применима как для частных, так и институциональных инвесторов, которые приобретают 10 и соответственно 90% от общего объема предложенных акций.

Ожидается, что сделки с акциями Purcari Wineries на Фондовой бирже Бухареста стартуют с 14 февраля. Таким образом, общая стоимость предложенных к продаже 9,8 млн акций Purcari Wineries составит 186,2 млн румынских леев (39,9 млн евро). Исходя из этой цены, общая рыночная стоимость всей компании равна 380 млн румынских леев (81,44 млн евро).

Как сообщало ранее агентство InfoMarket, компанию Purcari Wineries контролировал инвестиционный фонд Horizon Capital, которому принадлежало ранее 63,55% акций. Виктор Бостан владел 30,03% акций Purcari Wineries Plc, а Международная финансовая корпорация – 6,41%. Отмечалось, что после IPO доля Horizon Capital в компании сократится максимум до 22,69%, IFC – до 3,27%, а Виктора Бостана – до 25,03%.

Компания Purcari Wineries владеет более чем 1 тыс. га виноградников в Молдове (Пуркарь, Етулия, Онешть) и Румынии (Чептура, Дялу Маре), а также четырьмя главными винодельческими брендами (Purcari, Crama Septura, Bostavan, Bardar).

Основными рынками сбыта компании являются Молдова, Румыния, Польша и др. Чистая прибыль Purcari в 2016 г. составила 23,1 млн румынских леев против 0,2 млн в 2015 г. За 9 месяцев 2017 г. Purcari получила прибыль в сумме 22,1 млн румынских леев, что на 55% больше, чем за тот же период 2016 г. Показатель EBITDA (прибыль до вычета расходов по выплате процентов, налогов и начисленной амортизации) Purcari Wineries в 2016 г. составлял 37,1 млн румынских леев, а за 9 месяцев 2017 г. – 31,3 млн против 24,3 млн за тот же период 2016 г. (+29%).

InfoMarket

Trans-Oil Group выдал мандат на «роуд-шоу» по выпуску долларовых еврооблигаций со сроком погашения пять лет

Молдавский агропромышленный холдинг Trans-Oil Group выдал мандат на проведение road show по выпуску долларовых еврооблигаций со сроком размещения на пять лет.

Как сообщили корреспонденту «ИНФОТАГ» источники, близко знакомые с процессом подготовки эмитента к размещению на европейском рынке, road show будет проводиться в Европе, Великобритании и России.

«Trans-Oil Group выдал мандат на проведение road show банкам «Ренессанс Капитал» и Societe Generale», – сообщил достоверный источник.

Он сказал, что крупнейший агропромышленный холдинг в РМ ожидает оценки В3 (стабильный рейтинг) от авторитетного рейтингового агентства Moody's и В- (стабильный) от S & P.

Road show, в рамках которого потенциальных инвесторов будутзнакомить с компанией – эмитентом еврооблигаций, стартуют с 12 февраля. Такое турне топ-менеджмент компании проведет перед выпуском ценных бумаг. Оно проходит в формате смотрина: руководители встречаются с ведущими инвесторами и аналитиками перед осуществлением процедуры размещения бумаг на рынке.

Агропромышленный холдинг Trans-Oil Group занимается переработкой масличных и зерновых культур, а также оптовой торговлей сельскохозяйственной продукцией.

ИНФОТАГ